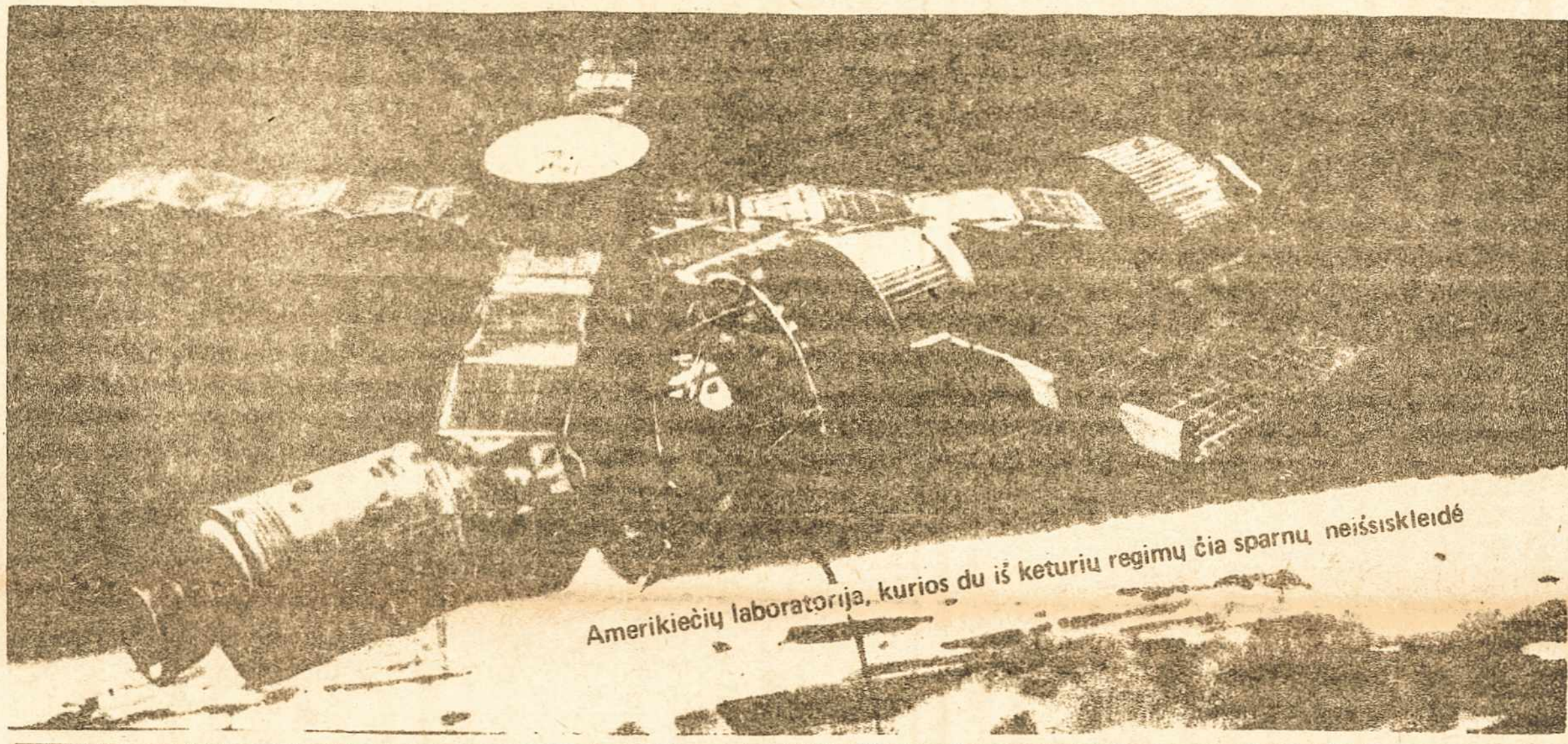

MŪSŲ LIETUVA

NR 20 (1294) XXV 1973 M. GEGUŽĖS-MAIO 17 D. 60 centavų
R. II ATINDIBA 20 Caixa Postal 4421 São Paulo, ESP. Telef. 273 03-38

PLACIAJAME PASAULYJE

Amerikiečių laboratorija, kurios du iš keturių regimų čia sparnu, neišsiskleidė

IR PASISEKĖ IR NEPASISEKĖ

Pirmadienį, geg. 14 amerikiečiai paleido į erdvę savo didžiausią Laboratoriją, kuri buvo aprašyta paskutiniame M.L. numeryje. Pakilo gerai. Tobulai įėjo į savo taką aplink Žemę, 436 kilometrų aukštumoje nuo žemės. Tačiau čia ir prasidėjo nesėkmė. Neišsiskleidė du didžiuliai sparnai-plokštės saulės spinduliams pagauti ir juos laboratorijai būtina reikalinga elektros energija paversti. Iki šio laiko tikimybė nepataisytas ir todėl sulaukyti trys astronautai, turėję išvykti į tą laboratoriją antradienį. Tačiau tikimasi dar kaip nors tą didelį bandymą išgelbėti. Juk jis kainavo Amerikai tris bilijonus kruzeirų su viršum.

BRAZILIJOS PREZIDENTAS PORTUGALIJOJE

Lisabona. Portugalija. Pirmadienį čia atvyko Brazilijos prezidentas Medici, oficialiam valstybiniam vizitui, kurs užtruks iki šeštadienio. Laikraščiai praneša, kad sutiktas Portugalijoje gana šaltai. Žmonių maža tepasirodę gatvėse, ir tos labai šykščiai kur papuoštos. Didžiausią palankumą prezidentui rodė tik valdžios vyrai.

BREŽNEVAS PATENKINTAS KELIONE

Maksva. Aplankęs komunistinę Vokietiją bei Lenkiją, Brežnevas grįžo Maskvon. Čia jis pasigyrė užbaigęs šaltąjį karą, nes Vakarų Vokietijos parlamentas patvirtino Rytų ir Vakarų Vokietijų sutartį, kuria viena kitą pripažįsta nepriklausomomis valstybėmis ir galės kartu įstoti į Jungtines Tautas.

Maskva. Brežnevas rengiasi kitai kelionei į Vakarinę Vokietiją ir į Š. Ameriką. Ta jo kelionė, ypač Amerikon, kelia nemažą susirūpinimą pavergtųjų tautų. Bijoma, kad Amerika ir Vokietija, už riebias Brežnevo prekybos sutartis, gali jam pripažinti visus paskutinio karo metu užgrobtas valstybes ir tautas, jų tarpe ir Lietuvą.

AUKSO MEDALIAI UŽ LIETUVIŲ TAUTINIUS ŠOKIUS IR GIMNASTIKĄ!

Pirmą kartą Brazilijos lietuvių gyvenime atsitiko tai, kad už mūsų tautinius šokius laimėta aukso medalis ir pirmoji vieta tarp lenktyniaujančių mokyklų. Kam teko ta garbė?

ZELINOS SESERŲ PRANCIŠKIEČIŲ GIMNAZIJOS LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ BŪRELIUI IR JO MOKYTOJAI PANELEI REGINAI BAGDŽIŪTEI

Tai yra pats naujausias ir jauniausias mūsų t. šokių būrelis. Daugiau apie tai yra 3 ir 10 puslapiuose. Sveikiname mokyklą ple Bagdžiūte ir šokėjus

VATIKANAS

Popiežių Paulių VI aplankė Egipto Aleksandrijos koptų bažnyčios Patriarkas. Pirmą kartą po daugiau kaip pusantro tūkstančio metų kai Aleksandrijos Patriarkas atsimeė nuo Romos, susitiko abiejų Bažnyčių galvos. Popiežius ir Patriarkas drauge meldėsi šv. Petro bazilikoje, o paskui keleta dienų tarėsi, kaip užbaigti šimtmečius užsitęsusių suskilimų. Pasitarimai vykę labai nuoširdžioje nuotaikoje.

Paulių VI aplankė ir du žymūs Š. V. vietnami sukilėlių valdžios vyrai ir jam dėkojo už didelę pastangą suitaikyti kovojančius.

KINIJA

Komunistinė Kinija ir Š. Amerika jau atidarė sostinėse savo ambasadas ir josna atvyko ambasadoriai. Dabar prasidės platesnio masto derybos prekybai ir kitiems santykiams išplėsti.

ŠIAURĖS AMERIKA

Didžiausias šio šimtmečio skandalas Š. Amerikos valdžioje ne tik nenurims, bet įvelia vis daugiau aukštųjų valdžios vyrų. Paskutinėmis žiniomis atrodo, jog net svarbiausias Niksono patarėjas Kissingeris čia yra įklimpęs. Vis

labiau įtariama, jog ir pats prezidentas melavo tautai sakydamas nieko nežinojęs iki š. m. kovo mėnesio apie slapto sios policijos darbelius demokratų partijos būstinėje ir apie pastangas vėl tai nusišlepti.

Vis labiau kalbama, jog reikia traukti prezidentą Niksoną teisman ir atstatyti iš pareigų, nes jis esąs nustojęs ir savo kraštų gyventojų daugumos ir užsienio vyriausybių pasitikėjimo ir pagarbos.

SVYRUOJA IR SMUNKA DOLERIS

Watergate skandalas supurtė ir buvo visagalį dolerį. Jis ir taip stipriai negalavo per praėjusius metus ir buvo visaip gydomas, bet dabar, kai vyriausybė ir pats prezidentas bei senatas yra paskendę skandalo tyrinėjimuose, ginčuose ir viens kito kaltinimuose, nebeturi laiko rūpintis doleriu ir infliacija. O tai atsiliepi ir kitų, ypač Europos kraštų pinigams.

**DAR YRA NEATSILYGI
NUSIU MŪSŲ LIETUVAI
UŽ PERNYKŠČIUS METUS!
LABAI PRAŠOME...**

Tikinčiųjų persekiojimas ok. Lietuvoje

Kovo mėnesį valdžios įstaigon pašaukti kun. Laurina vičius ir kun. Žemėnas, apkaltinti, kad pasirašė tarybinei vyriausybei raštą, kuriame prašoma leisti dirbti Vysk. J. Steponavičiui, išleisti katalikams maldaknygių. Saugumas pašaukė kun. V. Merki, kuris sovietų buvo pašalintas iš seminarijos 1959 metais, bet vėliau slapta išventintas, dabar dirbęs Vilniaus medelyne. Jam sakytą, kad leis dirbti kunigo darbą, jeigu pasakys KGB tarnautojams, kas jį išventino, kur ir kaip ėjo kunigo pareigas.

Liubavo parapijos klebonas kun. V. Užkuraitis buvo kaltinamas, kad nenušalina vaikų, patarnaujančių Mišioms. Kunigas atsakė, kad vaikai ne jo, ir neturįs teisės kištis į svetimų vaikų reikalus. Taip pat Marijampolės (dabar Kapsuko) griežto režimo kalėjime laikomas kun. Bubnys atsisakė parašyti malonės prašymą, kadangi tikėjimo tiesų mokymas vaikams yra kiekvieno kunigo pareiga.

Marijampolėje vienoje klasėje pildyta Švietimo ministerijos anketa, kurioje paklausta, „Kokia nori atsikratyti yda“. Mokytoja liepė atsakyti „Tikėjimo“. Visi vaikai patys įrašė „tingėjimo“.

Ignalinos srities Paringio mokyklos mokytojai tris mokinius grąšino pasirašyti raštą, kad jie nebeis į bažnyčią, grąšindami, kad už kiekvieną vaiką, rastą bažnyčioje, kunigas turės mokėti 50 rublių pabaudą.

Švietimo ministerija į programą mokykloms įtraukia ir tokias temas rašiniams „Bažnyčia arti – dorovė toli“. Davus tokį uždavinį tuoj po Velykų tiems vaikams, kurie pamaldose dalyvavo, ir atsisakė jį parašyti, mokiniai buvo nubausti blogais pažymiais, o tėvų skundas ministerijon atmetas (Kybartuose).

LIETUVIAI PASAULYJE

VLIKO PASTANGŲ DEKA leidykla „Robert Speller and Sons, Publishers, Inc.“ (10 East 23 Street, New York, N.Y. 10010, USA) išleido dr. Br. Kaslo redaguotą sovietų-načių dokumentų rinkinį „USSR-Germany Aggression Against Lithuania“. Šioje \$15 kainuojančioje ir 543 psl. turinčioje knygoje yra 250 dokumentų. Už išleidimą Tautos Fondas leidyklai sumokėjo \$10.000. Dokumentinio leidinio idėja jau prieš keletą metų iškėlė VLIKO pirm. dr. J. K. Vallūnas, o jai pritarė VLIKO valdyba ir taryba. Daug dokumentų JAV kongreso bibliotekoje surinko dr. J. Balsys, juos papildė leidinio red. dr. Br. Kaslas. Naujasis leidinys pirmiausia bus įteiktas Europos saugumo konferencijos ruošiamuose posėdžiuose dalyvaujančių kraštų vyriausybėms, o taip pat ir kitoms, kai bus reikalingas. Dokumentai atskleidžia gėdingą A. Hitlerio ir Stalino sandėrį.

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS pakeisti įstatai krašto valdybą įpareigojo sudaryti visuomeninių reikalų tarybą, kuri planuos JAV LB visuomeninį ir politinį darbą, rūpintis studijinės bei informacinės medžiagos rinkimu ir globa, organizuos visuomeninės veiklos studijines konferencijas, rūpintis JAV LB atstovavimu valdžios įstaigose ir nelietuviškose organizacijose, derins apylinkių veiklą visuomeninėje-politinėje srityje, palaikys ryšius su viešosios nuomonės formuotojais, rūpintis infor-

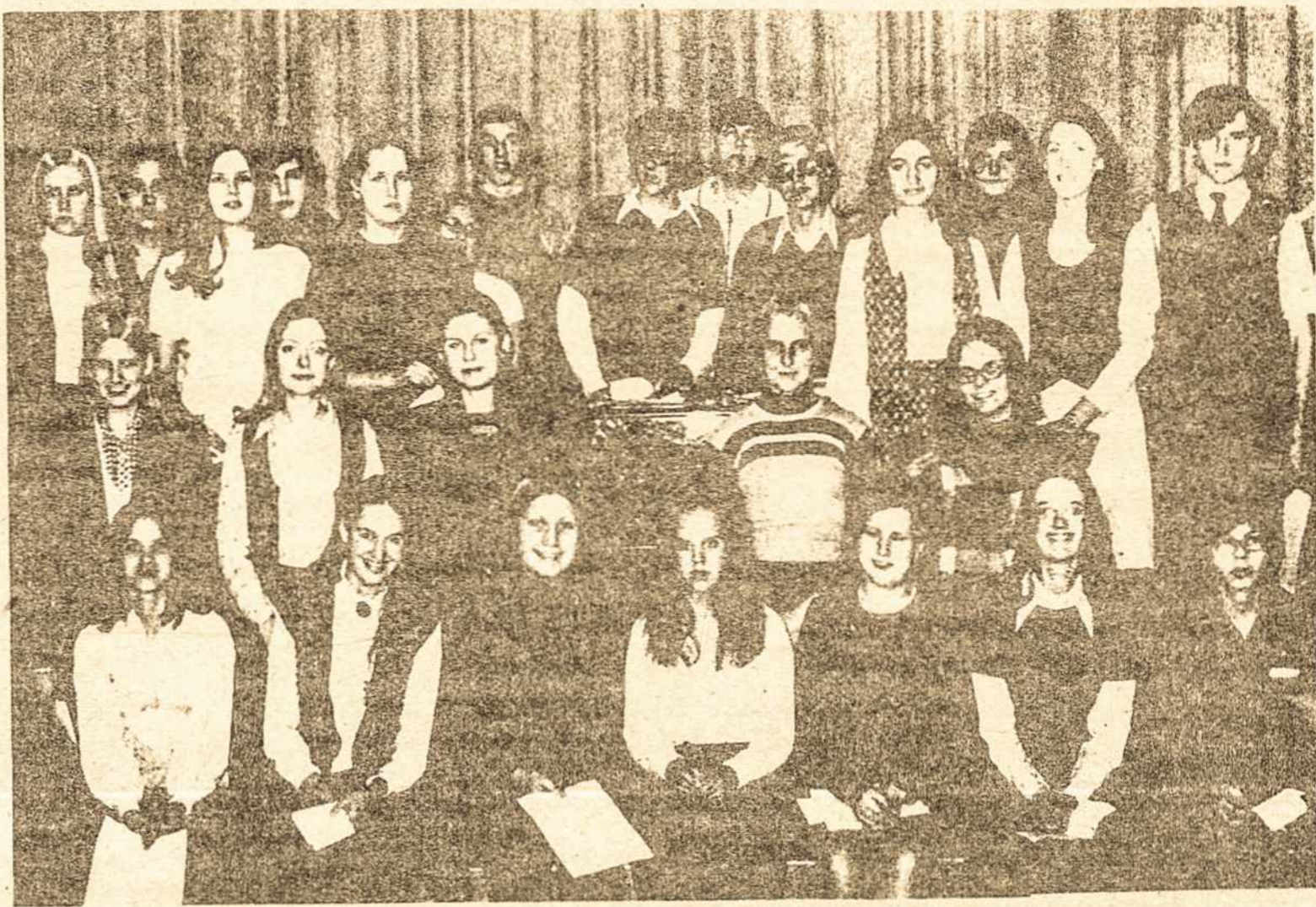
Tarybų Sąjungos žinių agentūra TASS pranešė, kad Vilniuje išleistas Naujasis Testamentas, kurį galės nusipirkti ir užsienyje gyvenę lietuviai. Pranešimas neminėjo, ar jis bus laisvai pardavinėjamas Lietuvoje.

Šiuo metu Lietuvoje žemės ūkio akademijoje (įskaitant ir neakivaizdinius) mokosi 5.000 studentų.

Šiaulių „Aušros“ muziejus surengė Lietuvos puodžių parodą, jų iškyliaušiu pripažindamas Žemaitijos meistrą Juozą Paulauską, kuris parodos metu sulaukė 70 metų amžiaus. Kiti žymūs liaudies kūrėjai dalyvavę parodoje, yra J. Paulauskienė (60 m. amžiaus), O. Ničikauskienė (100 m) ir A. Vitkauskas. Clevelande leidžiama „Dirva“ iki VI 15 paskeibė novelės konkursą 500 dol. premija.

Šiam ML puslapiui medžiaga surenkama iš ELTA biuletenio ir lietuviškų leidinių bei laikraščių, iš Š. Amerikos, Europos, Australijos, P. Amerikos ir taip pat iš Lietuvos.

Romualdas Spalis, gyvenęs Anglijoje baigia rašyti naują romaną „Mergaitė iš geto“. Jo gerai pažįstami veikalai „Gatvės berniuko nuotyčiai“ ir kt.

Clevelando studentai ir moksleiviai ateitininkai ruošiasi literatūros vakarui.

siūlė atkreipti dėmesį į šį faktą. Jis taipgi pateikė keletą ištraukų iš JAV atstovų rūmų 65 narių ir 21 senatoriaus pasakytų kalbų, pabrėždamas, kad P. A. Brazinskai nėra rusai ir kad jie negali būti laikomi nusikalte Rusijai. Kadangi visi Sovietų Sąjungos atsiųsti dokumentai yra melagingi, adv. A. Čavdir reikalavo kaltinamuosius paleisti. Sovietams atsisakius parūpinti papildomų dokumentų, teismas nusprendė remtis jau turimais dokumentais. Byla buvo atidėta, kad abi pusės turėtų laiko peržiūrėti visus pareiškimus, o advokatai paruošti faktais paremtas savo išvadas.

„THE WALL STREET JOURNAL“ kovo 20 d. pirmame puslapyje paskelbė R. Keatley ilgą straipsnį „Benamiai diplomatai“, kuriame paličiama dabartinė Lietuvos, Latvijos ir Estijos diplomatų būklė. Autorius cituoja latvio diplomato žodžius: „Mes pasilikom kalbėti už tuos, kurie negali prabilti.“ Pabaltijo atstovybių būklė nėra džiugi, nes diplomatai miršta, o JAV vyriausybė pripažįsta ir patvirtina tik tuos, kurie diplomatinėje tarnyboje jau buvo 1939 m. R. Keatley primena skaitytojams sovietų okupuotoj Lietuvoj pernai įvykusius neramumus, R. Kalantos susideginimą, jaunimo riaušes. Jis taipgi atkreipia dėmesį į JAV lietuvių organizuotumą, nes jiems į šokių šventę pavyko pasikviesti net pačią prezidentienę P. Niksonienę. Pabaltijo diplomatų misijai laikas neatrodė palankus, nes Vašingtonas ir Maskva dabar stengiasi gerinti santykius ir užmiršti nesutarimus. Didelį rūpestį sudaro Sovietų Sąjungos siekiai Europos saugumo konferen-

ci-je. Nors Pabaltijo klausimas tiesiogiai nebus svarstomas, bet Sovietų Sąjungos ir jos satelitų sienų ne-Hečiamumo išpareigojimas būtų ne-išvengiamai susijęs su Lietuva, Latvija ir Estija. Todėl Pabaltijo diplomatai stengiasi, kad saugumo konferencija bent tiesiogiai nepripažintų jų kraštams sovietų padarytos skriaudos. Panašaus turinio straipsnį parašė ir žurnalistas Dusko Doder dienraštyje „The Washington Post“. Jį persispausdino dienraštis „The Spectator“, leidžiamas Hamiltone, Kanadoje. Abu straipsniai parašyti ryšium su priėmimu Lietuvos pasiuntinybėje Vašingtone Vasario 16 proga.

Lietuvių šv. Kazimiero kolegijos koplyčioje Romoje Lietuvos diplomatijos šefas Stasys Lozoraitis ir žmona Vincenta minėjo auksine vedybu sukakti

Kompozitorė Giedrė Nasvytė-Gudaukienė Los Angeles mieste išleido jaunimui skirtų 18 giesmių ir dainų. Spaude saleziečių spaustuvė Romoje, iliustravo jaunoji dailininkė Rasa Arbatė

Lietuvių rašytojų draugijon istojo Danutė Brazytė-Bindokienė, išleidusi vaikams knygeles „Keturkojis ugniagesys“, „Baltosios pelytės kelionė į mėnulį“ ir romaną „Viena pasaulyje“. Agnė Lukšytė, parašiusi novelių rinkinį „Kalnų velnias“ 1970 metais; Vacys Kavaliūnas, laimėjęs premijas už „Kalnų giesmę“, „Aidai ir šešėliai“. Vytautas Volertas, už du paskutiniuosius savo kūrinius – „Sąmokslas ir „Pragaro vyresnysis“ – leimėjęs Draugo premija. Lietuvių rašytojų draugija dabar turi 91 nari.

Turkija

TURKIJOS ŽINIŲ AGENTŪROS „Anadolu“ pranešimu, Prano ir Algirdo Brazinskių byla kovo 22 d. vėl buvo atidėta. Kriminalinių bylų antrojo teismo pirmininkas paskelbė iš Sovietų Sąjungos vyr. prokuroro gautą laišką, kuriuo atsisakoma pateikti liudininkų ir nukentėjusių pareiškimus Turkijos teismui, kadangi nuskaltimas įvykęs jų pačių teritorinėje erdvėje. Kaltinamųjų gynėjas adv. C. Yardimci šį sovietų išsisukinėjimą bei įvykio vienašališką aiškinimą reikalavo laikyti priešingu tarptautinei teisei ir Turkijos teismams. Adv. A. Čavdar pastebėjo, kad toks Sovietų Sąjungos vyr. prokuroro pareiškimas yra įžeidimas Turkijos teismui, ir

VĒL DŽIAUGIAMĒS

Ne taip jau seniai džiaugėmės pasisekusių PAL Kongresu, Nemuno gražiais pasirodymais televizijoje, kuriuos ir vėliau ta pati stotis pakartojė porą kartų džiaugėmės ir labai gražiai pasisekusių mūsų paroda drauge su estais ir latviais. Bet štai paskutinį sekmadienį mus vėl pradžiugino Zelinos seserų pranciškiečių Sv. Mykolo Gimnazijos mokinių laimėjimai prefeitūros organizuotuose mokyklų mokinių sporto ir tautinių šokių rungtyne. Pirmas premijas gavo ir jos sportininkės ir LIETUVIŠKŲ TAUTINIŲ SOKIU SOKEJAI. Gal ne tiek svarbu sukeltos didžiulės ovacijos laimėjimams žiūrėtoju, nes jų daugelis buvo tėvai, draugai, mokyklos biciai, Jie visada labiau palaiko savuosius. Bet svarbu yra tai, kad musu jaunima iverstino penki profesionalai teisėjai, savo srities specialistai. Laimėjimas juo mažesnis, atsimerant, kad Sv. Mykolo

gimnazijos t. šokių būrelis susikūrė tik prieš nepilnus du mėnesius. Bet jo mokytoja plė Regina Bagdžiūtė sugebėjo mokinius taip labai suinteresuoti, uždegti, kad trumpu laiku pasiekė tokių gerų rezultatų. Tai puikus liudijimas plė Reginos sugebėjimams, o mums visiems malonus pasididžiavimas.

Kai prieš puse metų nebeturėjome nė vieno pajėgus taut. šokių vienetą, tai šiandien turime jau tris: Nemuna kuriam labai sėkmingai vadovauja Jonas Lukoševičius (kad jam taip sektų vadovauti Br.L. Bendruomenės Tarybai.) Žilvitis ir Sv. Mykolo būrelis, vadovaujamas plė Reginos Bagdžiūtės. Jei visi tie būreliai išvers ir mokytojai nepavargę, ne ilgai belaukę galėsime gėrėtis bendru visų jų pasirodymu ne tik mums, lietuviams, bet ir visai brazilų visuomenei, kaip dabar tai daro paskiri būreliai. Geros kloties ir musu visu nuosirdžios paramos mieliajam jaunimui.

keršto planą. A. Mayer yra Niksono patarejas. Jam pavesta kovoti prieš tarptautinį terorą. Kadangi Arafato kaltinimą kartojė ir kiti arabai, JAV užsienio reikalų sekretorius pakvietė arabų kraštų pasiuntinius ir pareiškė, kad Amerika su Beiruto įvykiais nieko bendro neturi. Taip pat ir JAV pasiuntinys Jungtinėse Tautose atmetė Izraelį iš Jungtinių Tautų. Tuo tarpu Jungtinių Tautų saugumo taryba nepasmerkė nei žydų, nei arabų teroristų, bet bednrai pasisakė prieš teroro aktus. Arabų teroristai, kaip pastebėjo vienas JAV ekspertas, yra įsiutę ir gali vėl kuo nors keršyti. Atsikeršyti gali ir žydai. Tačiau nei vieni, nei kiti teroro aktais esamos padėties nepagerins. Toji begalinė keršto daina Palestinos klausimo neišspręs. Jo neišriš nei Egipto prezidentas Sadatas, kuris neseniai perėmė premjero pareigas ir pradėjo grasyti naują karą. Karo jis gal ir nelaimėtų, bet išjudintų diplomatus iš letargijos.

Francūzijos lietuviai ruošia istorinę knygą apie lietuvius tame krašte, kurių 300 gyvena Paryžiuje, o 900 kitur. Medžiagą renka kapelionas ir LB pirmininkas J. Petrošius.

Valteris Zikorius iš JAV nuvyko į Algarve provinciją Portugalijoje statyti garsios golfo aikštės Quinta do Lago.

Australijos Lietuvių Bendruomenė įsteigė Australijos Lietuvių Fondą, kurio tikslas yra „Australijos lietuvių švietimui, mokslui, tautinei veiklai ir kultūrinei apraiškai remti“

Paskutiniame Švedijos lietuvių susirinkime dalyvavo iš Gotlando salos, Landbro, Nykoepingo, Stockolmo ir Upsalos.

Audra Ališauskaitė baigė Australijos Kariuomenės Moterų Karo mokyklą ir gavo leitenantės laipsnį. Tai pirmoji lietuvių karininkė Australijoje.

Šiaurės Anglijos liet. katalikų bendrija švenčia 25-eris metus.

Minimos įvairios pasaulinės ir tarptautinės dienos – Moters, tarybinio jaunimo, jaunimo solidarumo, pasaulio susidraugavusių miestų, pionierių, vaikų gynimo, kooperacijos, jaunimo ir studentų, Jungtinių Tautų – kai kurios tikrai yra pasaulinės, o kitos yra komunistų šventės.

Sukaktys

Kalendoriuje kiekvieną dieną pažymėtos įvairios sukaktys, jų tarpe beveik pilnas lietuvių rašytojų, menininkų, muzikų, mokslininkų sąrašas – tiek iš praeities, tiek iš dabartinių, ir kai kurie svarbesni Lietuvos istorijos įvykiai.

Stalinis kalendorius mini taip pat pasaulinio masto mokslininkų, rašytojų ir menininkų sukaktis, pradedant graikų filosofo Platono 2400 mirties metinėmis.

Kiekvieną dieną sužymėtos dienos ilgis – ilgiausia diena Lietuvoje yra apie birželio 22, turinti 17 valandų ir 19 minučių ilgio (nuo 4:41 iki 22:00 val), ir trumpiausia apie gruodžio 22 (nuo 9:40 iki 16:55 arba 7 val. 15 min. šviesos)

Propaganda

Tarp lietuviškų sukakčių įpinta ir kitos „svarbios“ sukaktys – kada buvo įsteigti įvairūs sovietiški ordinarai, kitų sovietų valdomų tautų žymūs asmenys, daugybės kraštų kompartijos įsteigimo datos, „išvadavimo“ sukaktys, įvairūs įvykiai iš komunistų veiklos Lietuvoje, įskaitant priverstinę inkorporaciją. Sužymėtos Markso, Lenino, Engelso raštų datos.

Knygos forma kalendorių išleido užsienio lietuviams Kultūrinių ryšių komitetas. Čia keletas puslapių skiriamas Lietuvai, o visi kiti Sov. Sąjungos sritims ir kraštams, sovietinei propagandai. Lietuvių spauda laisvajame pasaulyje šį veikalą gerokai iškritikavo – jame beveik nėra tų lituanistinių ir lietuviškų žymių ir turinio, kuriuo pasižymi dauguma Lietuvoje dabar leidžiamų knygų.

Australijos LB krašto tarybos atstovai

Petras Pakalnis

DAINA BE GALO

Nepajėgdami nugalėti Izraelio valstybes fanatiški arabų partizanai bando jai pakenkti teroro aktais. Jie grobsto žydų lėktuvus, siunčia žymesnius žydams laiškus su sprogtančia medžiaga ir mano, kad tokiu būdu privers izraelitus pasitraukti iš arabų okupuotų žemių. Iš savo pusės nesnaudžia ir žydai. Jie įsitvirtino prie Sueso kanalo, prie Jordano upės ir Golano aukštumose ir už kiekvieną arabų teroro aktą atsikeršija taip pat teroru. Taip balandžio mėnesio viduryje arabų partizanai bandė nužudyti Izraelio pasiuntinį Cypre ir ten pat pagrobti žydų lėktuvą. Prieš mėnesį Nikosijoje nužudytas vienas arabų partizanas neva pirklys žydas, spėjama buvęs žydų šnipas.

Už tuos teroro aktus žydai atsikeršijo pačioje Libano sostinėje, Beirute, Rinktiniai slaptosios organizacijos „Mossad“ agentai nuvyko į Beirutą „atostogauti“. Jie išsinuomavo viešbutyje kambarius, sužinojo kur gyvena arabų partizanų lyderiai ir pranešė Izraelio vyriausybei. Ši nusiuntė vieną laivą jūrininkų į Beiruto uostą. Pirmą valandą naktį Mussad agentai nuvyko pasisamdytais automobiliais į Beiruto uostą su tikti atvykstančių jūrininkų. Sugrįžę į centrą, jūrininkai ir agentai pasidalijo į partizanų štabą, išieškojo visus kampus bet nerado jų vado Yasir Arafat. Tuokar jie susprogdino štabo buveinę. Antroji grupė ieškojo kitų partizanų lyderių ir buvo sėkmingesnė. Jie surado ir nušovė Yussef Najjar, antrąjį partizanų šulą,

Kamal Adwan, partizanų pagrindinio vadą Palestinoje ir Kamal Nasser, taip pat žymų partizanų lyderį. Skleisdami terorą dvi ir pusę valandos Beiruto gatvėse, jūrininkai ir agentai nušovė iš viso 14 žmonių, susėdo į laivą ir grįžo namo.

To teroro akto pasekmės buvo didelės. Libano premjeras Saeb Salam atsistatydino, kadangi Libano kariuomenė nepajėgė sulaukyti apie 30 žydų jūrininkų. Laidojant teroro akto aukas, susižinko 100.000 žmonių: minia. Kažin kas iš minios pradėjo šaukti, kad tikrasis kaltininkas atvykęs ne iš jų ros, bet iš JAV pasiuntinybės. Pats partizanų vadas Arafat žadėjo Amerikai atkeršyti. Iš tiesų, praėjus kelioms dienoms buvo išsprogdinti 2 amerikiečiams priklausą benzino bakai.

Šiais metais Izraelio valstybė šventė 25 metų nepriklausomybės jubiliejų ir arabų partizanų vadai ruošėsi tą šventę sutrukdyti. Tačiau žydai sužinojo apie jų planus, nušovė žymesnius partizanų vadus ir sutrukdė arabų planus. Sužinojusi apie jūrininkų ir agentų žygį, Izraelio ministerių kabineto pirmininkė pareiškė, kad jie užmušė žmogžudžius, kurie ruošėsi kitus žudyti. Arabų partizanai nuo to smūgio greitai neatsigaus, nes reikės parinkti kitus vadus, keisti slaptažodžius, sugalvoti naujus keršto planus ir parinkti agentus, kurie galėtų juos įvykdyti. Be to, kruvini Beiruto įvykiai primins arabų vadams, kad tai, kas įvyko Libane, gali įvykti ir jų valstybėse.

Vyriausias partizanų vadas Arafat kaltina buvusį JAV pasiuntinį Libane Armin Mayer, kad jis sugalvojęs žydų

APIE KALENDORIŲ

„Minties“ spaustuvė Vilniuje išleido „Stalinį kalendorių“. Jį būtų galima vadinti „Stalininis Kalendorius“, jeigu „Juozukas“ tebebūtų sovietinėje malonėje. (Staliną „Juozuku“ pavadino kiek įsigėręs lietuvis. Pamatęs traktorių verčiant žemėn jo statulą šaukė: „Laikykis, Juozuk, laikykis“).

Sekmadieniai sužymėti raudonais skaičiais, bet Velykų ir Kalėdų neatskirsi nuo eilinių dienų – Velykos, kurios būna sekmadienį, yra „Lenino minėjimo diena“, o Kalėdos – paprastas antradienis.

Sovietų šventės

Raudonomis raidėmis ir skaičiais dar pažymėtos sovietų brukamos šventės: Paryžiaus komūnos diena III 18, Kosmonauto M 12, Darbo žmonių solidarumo V 1, Pergalės V 9, Komjainimo įkūrimo diena X 29, Spalio revoliucijos XI 7, XII TSRS konstitucijos diena XI 15, ir visos kariškos šventės – jūrų laivyno, oro laivyno, tankistų, raketininkų ir artileristų, milicininkų.

Profesijų dienos

Įvairios profesijų dienos sutampa su sekmadieniais ir parašytos raudonai, kitos – kitomis savaitės dienomis – juodai. Profesijų dienos yra šios: geologo, chemiko, medicinos darbuotojo, lengvos pramonės, žvejo, metalo, geležinkeliečių, statybos, šachtininkų, naftos ir dujų, miško, mašinų gamintojų, mokytojų, maisto pramonės, žemės ūkio, energikos, fizikultūros, žurnalistų, pasieniečių, radijo.

MOTERS PASAULIS

Ši skyrių redaguoja Nijolė Pupienytė-Mikalkėnienė.

Raštus ir pageidavimus tam skyriui adresuoti: *Moters Pasaulis*, Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, ESP

DUOK SAVO VAIKUI GERĄ PAVYZDĮ

Nuo pirmosios minutės, kai vaikas išvysta šį pasaulį, jau susiduria su įvairiomis problemomis, kaip pvz: šalti, alkis, skausmas, ir jam tas viskas svetima, nepažįstama, ir visą šitą nepasitenkinimą išreiškia verkimu, tai pirmas jo protesto ženklas.

Maždaug po mėnesio laiko jau jis pradeda sekti motiną akimis ir pradeda pažinti tą kurį jį prižiūri, ir nuo tada vaikui atsiveria naujas pasaulis, kuris viską jį domina, jis viską stebi ir viską nori matyti.

Kai mes kartais galvojame kad vaikas dar mažas ir nieko nesupranta, tai mes labai klystame, nes vaikas supranta ir pastebi daug daugiau ne kaip mums atrodo. Mes dažnai nekreipiame dėmesio į mažiausius dalykus, o vaikui viskas yra svarbu. Pvz. vaikas labai myli tvarką su kuria yra įpratęs nuo pat mažens, pusantrų metų vaikas, jeigu pamatys jo švarkiuką numestą ant kėdės, o paprastai būna pakabintas spintoje, tai jis tol nerims, kol motina paims ir pakabins jį į įprastą vietą.

Jeigu jo pieno buteliukas bus padėtas ant kito stalo, ne ten kur turi būti, vaikas reikalaus kad būtų padėtas į vietą.

Užtat nuo pat mažens turime duoti vaikui gerą pavyzdį, kad jis įprastų ir užaugęs taip daryti.

Nes kas iš to, jeigu kalbėsi daug gražių žodžių, o elgsies kitaip, tai tas nieko nepadės.

Vaikas labai pasitiki savo tėvais, ką tėvai daro, kaip elgiasi, jam atrodo, kad tas teisinga ir kad taip reikia elgtis.

Jeigu tėvai neturi mandagumo ir gero išauklėjimo, tai jų vaikai taip pat neturės. Nes jeigu jį jo silpnutę sielą įskiepys gerų vaisių, tai tada kada bus subrendęs, jam visada atsiliaps gražus jo tėvų pavyzdys ir šeimos sugyvenimas.

Jeigu nuo kokių 2 ar 3 metų mokyti vaiką, kad reikia numazgoti rankutes prieš valgymą ar kokį darbą atlikus, tai kai vaikas bus kokių 4 metų jis pats mazgos rankas niekieno nevaromas. Arba jeigu vaiką išmokysi melstis prieš einant gulti, tai paskui jis pats taip darys niekieno neraginamas.

Kai motina eina į bažnyčią ir veda kartu vaiką, tai jis dar nesupranta kodėl reikia eiti į bažnyčią, bet jis žino jeigu jo tėvai jį veda tai užtai, kad yra gera vieta, ir eidamas didyn jis turės geru įpročius, kurių niekas neišraus. Nes šeima yra pirmoji vaiko mokykla, jeigu jis augs teisingų tėvų šeimoje, jeigu jam bus įkvėpti geri įpročiai, tai vaikas užaugs sveikoje moralėje ir jis puikiai galės atskirti kas gera ir kas bloga ir ateityje neturės blogo išauklėjimo problemų.

Nijolė Pupienytė-Mikalkėnienė

KOKIUS DRABUŽIUS REIKĖTU TURĖTI

Rytinį drabužį: matineė arba pižamą. Namų suknelę. Ji turi būti patogiai iš stiprios medžiagos, kukliai pasiūta ir turi tikti darbui dirbti.

Didelę priejuostę namų ruošai.

Priešpietinę gatvės suknelę. Ji turi būti kukliai, geriausia sportiškai pasiūta, iš stiprios neryškių spalvų medžiagos.

Kelionei ir blogam orui tamsios spalvos kostiumą arba sportišką suknelę.

Paltą kiekvienam sezonui.

Vieną arba dvi išseigines popietines sukneles ir balinę suknelę.

Paltui ir popietinei suknei pritaikintas skrybėlaites.

Modernišką lietsargį.

Vieną arba dvi trumpikes iš vilnonės medžiagos arba šilko. Megstinuką. Sijoną.

Beretę ekskursijoms ir sportui.

Šilkinų ir paprastų kojinių. Jų spalvos turi tikti prie drabužių. Žiemai vilnonės kojines.

Juodus ir šviesius (moderniškos spalvos) pusbačius. Žiemai kaliošus ir botus. Baliui pritaikintus suknei šilkinus lengvus batelius.

Skalbinius iš baltų ir spalvotų medžiagų. Medžiagos rūšis dažniausiai priklauso nuo išteklių. Viena aišku, kad baltiniai turi būti gražūs.

Moteris, turėdama šiuos drabužius, niekuomet neatsidurs keblioje padėtyje. Aišku, čia duoti tik bendri nurodymai. Kiekvienos rūšies čia paminėtų drabužių galima ir kartais net reikia turėti po keletą. Be to, ir tuos pačius galima įvairiai kombinuoti ir tarkinti. Tik niekuomet nereikėtų užmiršti šios taisyklės: priešpiet rengtis kiek galima kukliau ir paprasčiau, popiet elegantiškai – tamsiai ar šviesiai – prisitaikinant prie metų laiko ir oro; j balių gražiai ir puošniai.

(Iš knygos „Jaunai Intelligentei“ V. Andriukaiytė).

ŠEIMININKĖMS

KUGELIS SU KIAULĖS KOJELĖMIS

2 kiaulės kojelės, 2 kg. bulvių 200 g. lašinukų, 1 svogūnas, 3 skiltelės česnako, pipirų, druskos.

Nuskustas bulves sutarkuoti, užpilti paspigintais lašinukais, pridėti tarkuotą svogūną bei česnako skilteles, įberti maltų pipirų, druskos ir viską išmaišyti. Kiaulės kojeles perpiauti išilgai, nuplauti ir kiek apvirti. Į pateptą reibalais skardą dėti sluoksnį paruoštos tarkės, sluoksnį kojelių, ant viršaus vėl tarkės. Kepti vidutinio karštumo krosnyje 1–1,5 val.

BARŠČIAI (batviniai)

Raudonųjų burokėlių, rūkytos mėsos, bulvių, svogūno, pipirų lauro lapelių, druskos pagal skonį.

Burokėlius nulupti, nuplauti, sudėti į medinį indą, užpilti šaltu vandeniu, įmesti ruginės duonos plutele ir keletą dienų rauginti, paslėpus lentele.

Mėsą dėti į šaltą vandenį ir virti. Prieš užverdant, nugraibyti putas. Kai mėsa pradeda minkštėti, sudėti stambiai sutarkuotus raugintus burokėlius. Baigiant virti, dėti prieskonių, pasūdyti. Duodant į stalą, barščius užbalinti grietine.

Sriuba yra rūgštoko skonio, rausvos spalvos. Valgyti su karštomis bulvėmis, išvirtomis su lupenomis.

OBUOLIAI SU SILKE IR RAUGINTU AGURKU

200 g. obuolių, 1 silkė, 1 svogūnas, 1 mažas raugintas agurkas, truputis acto ar citrinos rūgšties, druskos, pipirų, 150 g. majonezo ar grietinės.

Išmirkyta, nuvalyta be kaulų silke supiaustyti ruoželiais. Svogūną supiaustyti smulkiai, obuolius plonomis skiltelėmis, agurka mažais gabalėliais. Sudėjus visus likusius produktus, viską sumaišyti, gražiai sudėti į mažus pailgus pusdubenių ir užpilti majonezu.

ŽEMAITIŠKI PYRAGĖLIAI

400–450 g. miltų, 4 kiaušiniai, 2 šaukštai cukraus, 100 g. sviesto, 1,5 stiklinės pieno, 2 šaukštai grietinės, 25 g. mielių, šaukštas kmynų, druskos

Į pienu dėti miltus, 2 kiaušinių trynius, ištirpinta sviesta, grietinė, cukrų, iškildytas mieles, ir užminkius tešlą. Pastatyti šilta, kad pakiltų.

Iškilusią tešlą dėti ant lentelės, iškočioti plonu sluoksniu ir stikline išspausti skridinėlius. Juos patepti išplaktu kiaušiniu, pabarstyti kmynais ir suklijuoti po 3–4 leisti truputi pakilti. Pyragėlius viršū patepti išplaktu kiaušiniu pabarstyti kmynais ir kepti apie 30–35 min orkaitėje arba krosnyje.

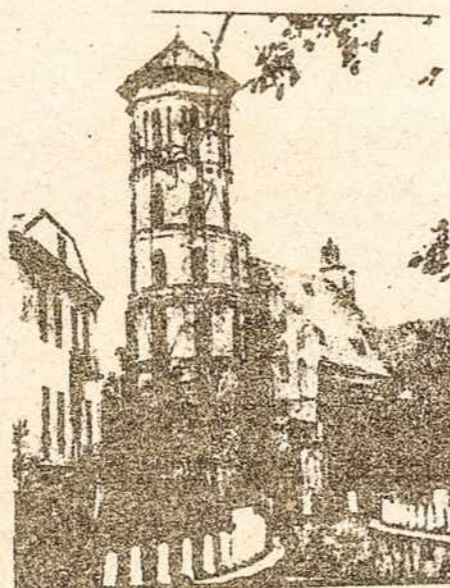
Duodami prie alaus baltos kavos, arbatos.

TU, VIEŠPATIE, SAU, O AŠ – SAU

Is paskutinio numero

Jaunimas šitokią krikščionio apstalavimo sampratą sutiko entuziastiškai. Idėja patraukli ir gaivališka, kad atrodė, jog padarys dvasinę revoliuciją pasaulyje. Žmogus apkabins žmogų kaip brolių. Žemėje išviešpataus meilė ir taika. Nelaimė, gražiausios idėjos yra sunkiausiai įgyvendinamos. Ypač tos, kurios reikalauja drastiško pakeitimo žmogaus egoistiškoje prigimtyje. Keisti lengva tik išorę. Todėl nepaprastai greitai puošnūs liturginiai drabužiai ir brangūs indai buvo pakeisti paprastais ir pigiais. Senosios bažnyčios buvo "apvalytos" nuo auksu žerintųjų altorių ir brangių statulų. Naujai pastatytos bažnyčios nedaug tesiskiria nuo salių ir angarų. Atrodė, kad Katalikų Bažnyčia, nuolatos smerkiama kaip turtingiausia pasauly organizacija, pasirinko neturto kelią. Katalikai pasauliečiai, ypač jaunimas, ta gestą sutiko palankiai.

Deja, pasirodė, kad iš esmės nedaug kas pasikeitė. Išorę keisti yra lengva, bet vidų – daug sunkiau. Dalis žmonių, ypač jaunimo, nusigręžė nuo Bažnyčios ir pasidarė tiesioginiais Kristaus sekėjais, pasivadinę įvairiais vardais. Kita dalis pasiliko Bažnyčioje, bet organizuojasi į Sekminių būrius

KAUNAS

Vytauto bažnyčia, paversta muziejumi.

(Pentecostal Movement) atskirai arba drauge su kitais krikščionimis. Senų pažiūrų dvasiškiai ir pasauliečiai į vienus ir kitus žiūri su nepasitikėjimu. Žinoma, jų negalima laikyti sūnumis palaidūnais, bet reikia budėti, kad neapverstų Tėvo namų aukštyn kojomis. Nedaug, bet yra ir tokių užsidegėlių, kurie, palikę katalikybę ar krikščionybę, tikisi galėsią greičiau dvasinį tobulumą pasiekti mistinėse Rytų religijose.

TIE, KURIE TIKI DIEVA, BET JUO NEPASITIKI

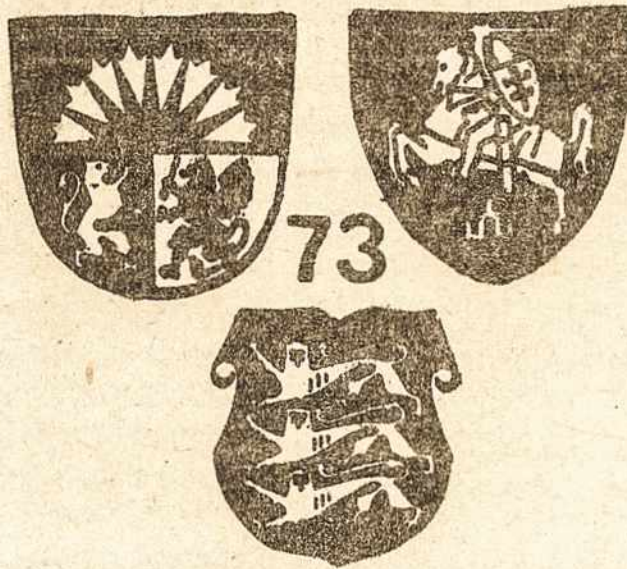
Amerikietiška spauda, kunigai, ministrai ir evangelistai, net tokio masto kaip

Billy Graham, sako, kad dabar yra didelis susidomėjimas Kristumi, religija, malda. Ypač tuo domisi jaunimas. Idomu, kodėl lietuviai įžiūri bedievybės sklaidimą. Jeigu taip nemanytų, tai ir tokios temos konkursui gal nebūtų parinkę. Man atrodo, kad lietuviai dar vis tebesilaiko senojo kurpilio, ant kurio tempia kiekvieną patikrinti, ar jis tikintis, ar ne. Ne tik tikinčio, bet dar ir gero kataliko vardui įgyti reikalavimai labai maži. Tik lankyk bažnyčią ir bent retkarčiais eik išpažinties ir komunijos. Kas to nedarė, yra laikomas bedieviu ir netikinčiu.

Tesinys 9 psi.

EXPOSIÇÃO DOS PAÍSES BALTICOS

PRAÇA ROOSEVELT - SÃO PAULO
LIEPOS 6 15 JULHO

Pavasario lietutis

Girdžiu aš tamsią tylią naktį —
Lietutis ant lango byra taip švelniai.
Pavasario šilto dieneles atėjo,
Ir pasikvietė lietutį, miškai.

Kai paryčiu nustojo lyti,
Gėlytės, lapeliai blizgėjo lašais.
Saulutė išlindo iš debesėlių
Ir džiaugės Lietučio gerais darbais.
R. Kvedaraitė,

VII sk., Hamiltonas

Šalia kryžiaus

Šalia kryžiaus aš stoviu,
Man liūdna ir skaudu.
Jėzus prikaltas prie kryžiaus —
Visiems taip graudu, taip graudu.

Naktis tokia šalta,
Dangus pajuodęs,
Ir mano širdyje
Šią naktį — gruodas...
Vida Vaitiekūnaitė,

VII sk., Hamiltonas

Tėviškės žiburiai

KAIP AŠ JAUSČIAUSI, JEI LIETUVA TAPTŲ LAISVA.

Aš daug kartų galvoju apie
Lietuvą -- kraštą, kur gimė
mano tėvai Nors nesu matęs
to krašto bet daug apie jį
girdėjau iš savo tėvų, giminių
ir lietuviškos mokyklos mokytojų.
Norėčiau pamatyti
Lietuvą tuomet, kai ji bus laisva,
ne rusų valdoma. Aš tikiu,
kad lietuviai, atgavę laisvę, galėtų
vėl puikiai kraštą tvarkyti.

Aš tuomet dar labiau pajusčiau,
kiek daug naudą turiu, kad lankau
lietuvišką mokyklą. Aš esu patenkintas,
kad man nereikia gėdintis prieš
kitus lietuvius, nes moku tėvų
kalbą. Aš taip pat esu patenkintas,
kad galiu perskaityti savo giminių
laiškus ir į juos lietuviškai atsakyti.

Aš labai džiaugčiausi, kad
Lietuva taptų laisva. Tada lietuviai
galėtų rašyti laisvai, ką jie nori,
ir mes žinotume, kad jie tikrą
teisybę rašo. Mes, nuvažiavę į
Lietuvą, galėtume vašinėti laisvai,
kur tik norime, be rusų palydovų.
Tik tada mes galėtume pamatyti
tikrą Lietuvą.

R. Šližys

...Man atrodo, kad geriausia būtų,
jog tie žmonės kur visada bijojo
ką nors daryti arba sakyti, dabar
jau būtų laisvi ir galėtų daryti,
ką jie nori.

L. Orentaitė

Aš būčiau labai linksmas, jei
Lietuva taptų laisva. Tada žinočiau,
kad lietuviai daugiau neturi vargti
po rusų valdžia ir kad rusai jų
nekankina. Aš nemanau, kad norėčiau
tenai nuvažiuoti ir apsigyventi. Čia
Amerikoje aš mokausi ir turiu geras
mokyklas. Čia galima mažiau dirbti
ir daugiau nupirkti už tuos uždirbtus
pinigus, negu Lietuvoje. Amerikoje
valdžia apmoka daug daiktų, kuriuos
Lietuvoje žmonės turėtų patys apmokėti...

P. Švitra

Jei Lietuva būtų laisva, pirmiausia
aš visiems apie tai pasakyčiau,
lietuviams ir amerikiečiams. Tada
aš kuo greičiau nuvažiuočiau į
Lietuvą ir visur apvažinėčiau,
po visus

Jaunystės = aidas = Lietuviškas Sesamo kaimas su pomu Betausku ir pomu Eriuliu.

miestus ir pas visus gimines. Aš nenorėčiau ten labai ilgai gyventi. Gal tik kokius tris mėnesius... Man atrodo, kad labai daug žmonių, daugiausia jaunimas, atvažiuotų pasisvečiuoti, jeigu ne gyventi, su žmonėmis Amerikoje.

D. Vebelionaitė

...Mes, tur būt, nusiųstume ten savo senelius. Tada jie galėtų praleisti savo paskutines dienas gimtajame krašte. Mes visi būtume labai linksmi ir skatintume, kad Lietuvą priimtų į Jungtines Tautas.

T. Šulaitis

Būtų gerai, kad jie galėtų būti laisvi. Bet aš pati dėl savęs nežinau, kaip aš

jausčiausi. Aš esu Amerikoje gimęs ir man reikėtų daug daugiau apie Lietuvą sužinoti

R. Bobelytė

...Aš visai nenorėčiau važiuoti gyventi į Lietuvą, nes visą gyvenimą praleidau čia Amerikoje yra mano draugės, mano mamos ir beveik visi mano tėvelio giminės ir svarbiausia, mano karjera...

R. Blažaitytė

...Jeigu rusai kada nors išeis iš Lietuvos ir Lietuva bus laisva, mes, kaip lietuviai, norėsim jai padėti... Tik man atrodo, kad pirma reiks lietuviškai gerai išmokti arba mes negalėsim susikalbėti

K. Pauliūtė

DARBININKAS

ALGIMANČAS

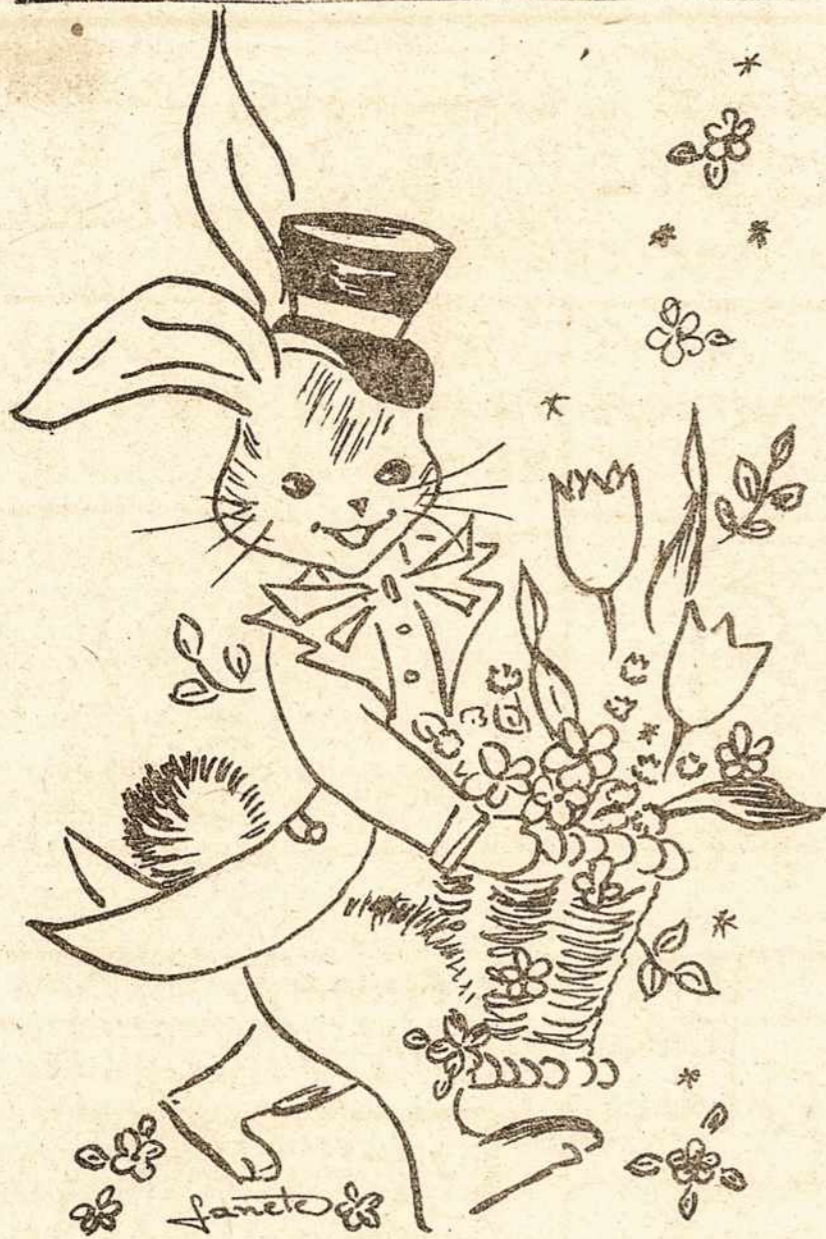
BUVO TAI 1195 METAI.
VOLYNIJOS KUNIGAİKŠTIS
ROMANAS GAVO LAISVĄ
TARPA NUO KARŲ. JO PULKO
YRAI SUMANĖ MEDŽIOKLĘ.

A 42/73

VINCAS PIETARIS

Sveikiname šio puslapio bendradarbę Janetę Nikitin, kuri VIII-oje São Paulo vaikų ir jaunimo olimpiadoje piešimo varžybose ketvirtą vietą.

SVEIKINAME SÃO MIGUEL ARCANJO TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĘ IR JOS MOKYTOJĄ REGINĄ BAGDZIŪTE, LAIMĖJUSIAS PIRMAJĄ VIETĄ VIII OLIMPIADOS UŽDARYME.

MŪSU LIETUVA 11 mėnesiams

APRENDA DANČAS FOLCLÓRICAS LITUANAS NO „ŽILVITIS“ E „NEMUNAS“.

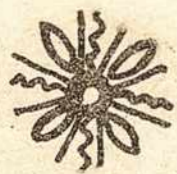

Stovyklos skalbykla

STOVYKLOJE

Skiltininkas: Kas atsitiko mielas broli? Stovyklos pradžioje vis gaudei ir rinkai vabzdžius, o dabar jau perėjai prie driežų ir varlių medžioklės.

Vilkiukas: Aš užvakar pamečiau akinius...

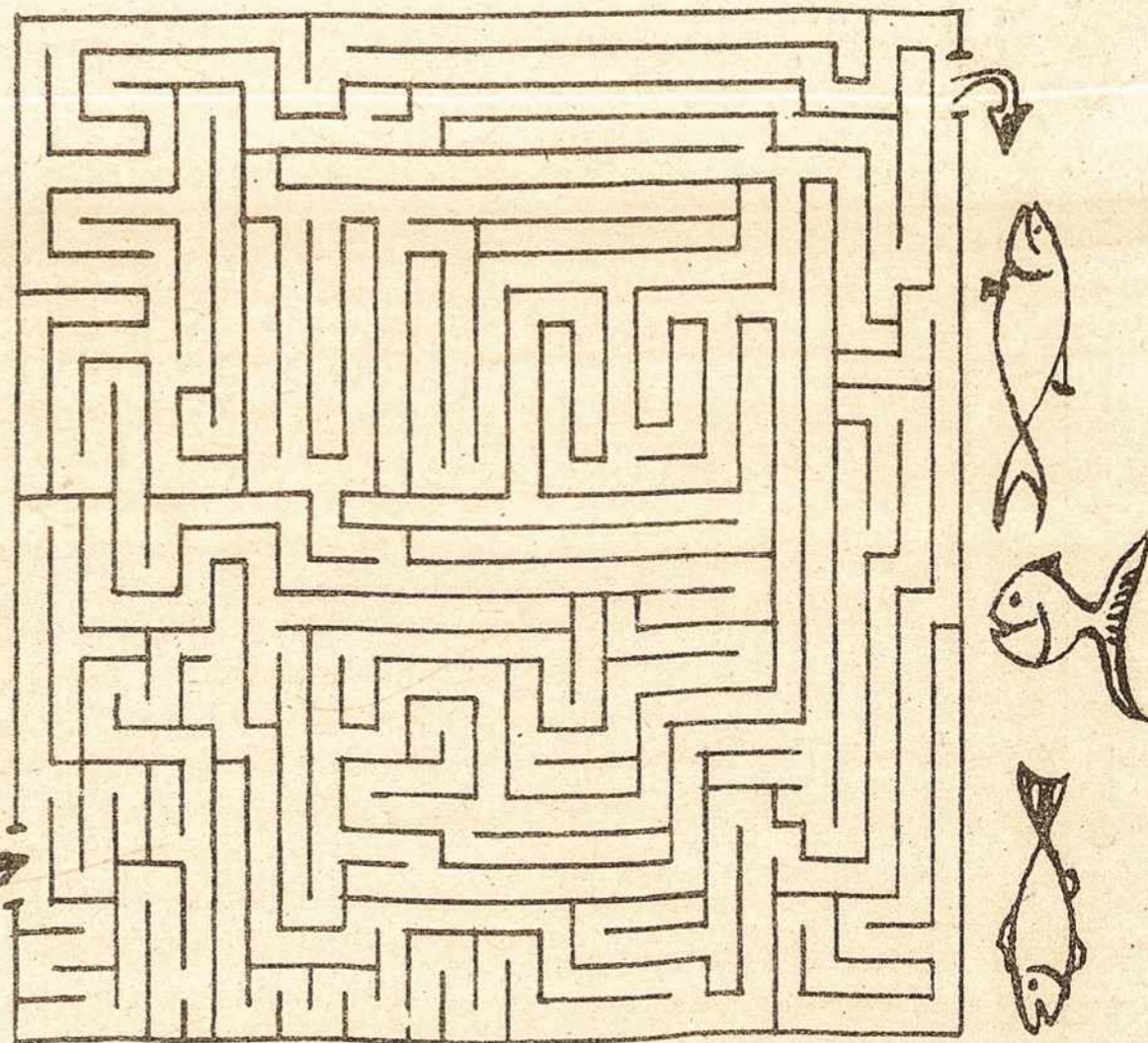
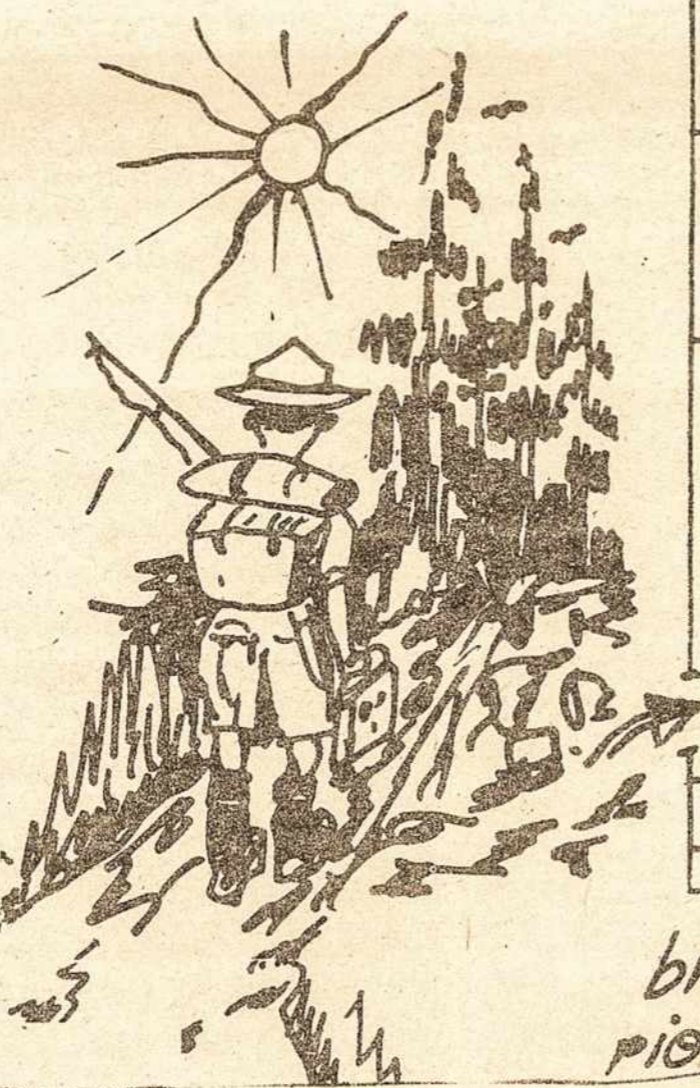

SVEIKATA

Senas, bet dar žvalus skautininkas, veda pašnekėsį apie sveikatą. Pabaigus, vienas skautukas ir klausia:

Kaip jūs tokiam amžiuje taip gerai išsaugojote savo sveikatą?

Skautininkas: Aš gimiau dar tada, kai pasaulyje dar nebuvo atrastos bakterijos.

brolis Algis Drimba keliauja meškepioti. Padėkime jam surasti kelias.

IRUTĖ ir KĖLTUTIS

D. BASTYS

LITERATŪRA - DAILĖ - MOKSLAS

— Viktorijos Šmaižienės-Genytės paminklinis eilėraščių rinkinys išleidžiamas pranciškonų spaustuvėje Spaudos darbai bus baigti vasario mėnesį. Į rinkinį bus sudėtos įvairaus pobūdžio eilės, dalis jų skirta vaikam. Išleidimu rūpinasi velionės šeima, gyvenanti Winnepege. Kanadoje. Jos dukterė Saulė Daubarienė lapkričio 27 lankėsi pranciškonų spaustuvėje ir susitarė dėl spausdinimo. Kita jos dukterė Liucija knygą iliustruoja Rinkinys turės apie 128 puslapius. Rinkinį redaguoja Leonardas Žitkevičius. Vėliau gal bus išleistas ir kitas jos raštų tomelis

— Balys Pavabalys parašė naują humoristinių eilėraščių rinkinį ir dabar tariasi su leidėjais.

— Dr. J. Balsys vra gausiai surinkęs lietuviškų dainų ir planuoja išleisti antrą tomą "Lietuvių dainos Amerikoje". Tas tomas apimtų lyries, papročių ir kalendorinių švenčių dainas. Pirmas tomas buvo skirtas baladėm ir pasakojamom dainom. Jį išleido J. Kapočius

Akademinės skautijos leidykla ką tik išleido gen. Stasio Raštikio parašytą knygą "Įvykiai ir žmonės" — Chicaga, 1972 m., 616 p. Tai autoriaus atsiminimų "Kovose dėl Lietuvos" (I t. — 1956, II t. — 1957 m.) papildymas. Pratarėje autorius rašo, kuo šis, III-sis, tomas skiriasi nuo pirmųjų dviejų: čia autorius daugiausia kalba ne apie save, bet apie kitus. Kadangi po pirmųjų dviejų tomų pasirodymo atsirado ir kitų autorių labai vertingų atsiminimų, kurie dažnai paliečia beveik tuos pačius klausimus, kuriuos jis buvo palietęs I ir II tomuose, tai autorius šiame tome rašo ir apie kitų veikalus.

Šio tomo tematiką galima suskirstyti į tris dalis: 1) "Iš tarnybinių santykių" — kur

duodamos charakteristinės Lietuvos vyriausybės narių, pradant Respublikos prezidentu A. Smetona, ir kelių ministerių pirmininkų, krašto apsaugos ministerių bei kai kurių vyresniųjų karininkų ir pasakojama apie įstatyminę Lietuvos kariuomenės struktūrą ir paskirus kariuomenės dalinius. 2 dalyje rašoma apie kitų atsiminimus, kur paliečiami bene 17 veikalų, kurių tarpe yra pulk. Žuko "Žvilgsnis į praeitį", Al. Merkelio knyga "Antanas Smetona", pulk. V. Šliogerio atsiminimai, brig. gen. K. Musteikio atsiminimai, J. Audėno "Paskutinis posėdis" ir kiti. 30 su viršum puslapių skirta įvertinti duomenim, kuriuos paskelbė buv. Lenkijos karinis atstovas pulk. L. Žoltek-Mitkievič "Atsiminimuose iš Kauno". 3 dalyje "Kritika ir kritikos" autonomus aiškina pirmuosius du tomus kritikavusių asmenų priekaištus ir juos papildė savo duomenimis.

Nukelta į 8 psl.

MELSVAS ŽIEDELIS

J. Augustaityte-Vaičiūniene

Man nereikia nei kalno, nei kelio
Nei žydinčio sodo gėlės
Aš turiu dar maldaknygę melsva
žiedeli
Iš Šešupės laukų pradalgės

Teeina pro šalį pavasaris jaunas
Pro arkas vainikų žaliu
Tegu jų pastogėj lizdus paukščiai
kraunas
Pakelti pavasario jau negaliu

Man krišpolas dūžta po kojų
Ir sprūsta iš rankų aušrinė skaisti
Kaip kregždė šioj pakriūtėj žiemoju..
Nedalia vakarot, nēr kur kelti anksti

Ir žmonės jau viską išsakė:
Gali tik su vėjais pasikalbėt,
Kur gedulo dega, rarotinė žvake
Daugiau nebēr kur skubėt

— Rengiamasi išleisti naują poezijos antologiją, kuri apimtų trisdešimt metų pasirašiusius poetus ir pilnai juos reprezentuotų. Sumanymas kilo Chicagoje, atgarsio rado ir kituose miestuose

UŽŠALUSI ŠIRDIS

St. V a ncevičiaus vertimas.

Pabaiga

Niekas nepasikeirė. Martinas M. vieno dai piūdė šunimis pavargėlius ir elgetas, kraudamas sau pinigus. Nepažįstamoji moteris dingo jam iš atminties, kaip ugnis vandeny. Miegojo palaidota už kapinių tvoros, o jos kapas užžėlė krūmais

Bet vieną rudenį, lygiai gražų ir saulėtą, kaip aną, Martinas sunkiai susirgo. Atėjo jam ilgos, nuobodžios dienos ir dar ilgesnės kaip amžinybė naktys. Tylu buvo gryčioje. Visi miegojo, tik jis vienas budėjo, bailiai žvalgydamasis patamsyje, prisimindamas savo praeitį. Baisios yra tokios naktys. Čia grindys sugirgžda, lyg po kiemo žingsniais, ten balkė perdžiuvusi plyšta... kažkas eina.. slepiasi apie lovą, žvelgia į akis. Sutema, naktis.. mirtis.

Martinus buvo pratęs ilgai miegoti, kaip akmuo, o dabar..

Širdis užmirė iš baimės, krūtinėje trūko kvapo... kas tai tokio artinosi. Ir staiga jam rodėsi, kad iš patamsio išaugo pilkas moters šešėlis su kūdikiu ant rankų, o už jos visa eilė suvargusių, apiplyšusių, ligotų elgetų, tų kuriems jis duonos kąsnio nedavė, iš savo kiemo vijo, nekartą šunimis piūdė.

Į teismą atėjo... Jėzau.. Į teismą.

— Pasigailėjimo.. — išstėnėjo.

— O tu ar pasigailėjai mūsų?

Ir ūkininko ausyse, rodos pasigirdo, švelnus, liūdnas, iki širdies gelmių veriantis balsas:

„Buvau alkanas, bet nepavalgydinote manęs.“

„Troškau, bet nepagirdėte maneš“

„Buvau nuogas, bet neapvilkte maneš“

„Buvau svečias, bet nepriėmėte maneš“

„Ištikruju, ištikruju sakau jums, kad ką padarysite vienam iš tų mano mažulėlių, man padarysite“.

Viešpatie. Kiek gi kartų girdėjau tuos pačius žodžius bažnyčioje iš sakyklos, bet niekad jie jo širdies nepasiekė. Nuplaukdavo jie kaip tas vanduo po lietaus, be pėdsako.. bet dabar.. Dabar mirties, valandoj, dar kartą jie suskambėjo, suprantamai, giliai, bet jau buvo vėlu.

Neatstatysi jau dabar gyvenimo.

Moteris pasilenkė ant jo su ašaromis aplietu veidu.

— Ant bedugnės kranto buvau o tu maneš negelbėjai? bet pastūmei. Mano nuodėmė buvo tavo kaltė. Argi nežinojai, kad ką vargšui darai, Dievui darai? Ar nesupratai kad vargšo pavidale Kristus beldžiasi į tavo širdį ir vargas tau, kad ją ras jau mirusia?

— Pasigailėjimo. Aš nenoriu mirti. sudejavo Martinus. Aš nenoriu mirti.

— Ne dabar miršti. Numirei jau tada, kai tavo širdis nustojo atjausti artimo nelaime, kada ji pamilo daugiau pinigų, negu Dievą, žemę ir save, negu artimą... Tada jau tu buvai miręs žmogau...

Tada jau užšalo tavo širdis.

Aidu nuskambėjo patamsiai ir staigiai šmėklų rankos palietė jo tuščią krūtinę.

Per langą skverbėsi pirmieji aušros spinduliai. Gryčioje ant lovos gulėjo žmogaus lavonas. Užšalo jo veide siaubas, o neužvertose akyse — kančia, nes pažvelgęs giliai, paskutinę mirties valandą, Martinus M. pažino skurdą savo širdies..

Vytautas Ignas

Piešinys tušu / Drawing in Black Ink

TEŠINYS IŠ 7 PUSLAPIO

Gal esminis klausimas, į kurį autorius, vis ieškodamas, neradęs atsakymo, — tai gen. V. Vitkausko veikla 1940 metais Lietuvos kariuomenės vado pareigose, kai pastarasis, Lietuvos nelaimių valandai artėjant, užėmęs tą postą. Esą, žmonės, kurie galėjo kai ką daugiau žinoti apie tą veiklą, iki šiol per mažai apie ją parašė, o tai būtina to periodo duomenims išaiškinti.

Daugiausia dėmesio autorius skiria kariuomenei. Iki 1935 m. Lietuvos kariuomenės vadovybė buvo tvarkoma senais rusų įstatymais, ir tik nuo 1935. I. 1 tas reikalas buvo sutvarkytas Lietuvos įstatymu. Deja, per 22-jus Lietuvos nepriklausomybės metus iš visų valstybės aparato žinybų vadovybių pati nepastoviausia buvo kariuomenės vadovybė. Per visą tą laiką Lietuvos valstybė turė-

io ministerių pirmininkų — 18, susisiekimo ministerių — 18, vidaus reikalų — 16, švietimo — 14, užsienio reikalų — 13, teisingumo — 13, finansų — 12, žemės ūkio — 10, valstybės kontrolierių — 9, o krašto apsaugos — 22! Lygiai tiek pat buvo ir vyriausiojo štabo viršininkų. Tai reiškė, kad Lietuvos kariuomenės vadovybė keisdavosi dažniau negu ministrai pirmininkai ir ministerių kabinetai.

Neturėdama vieno nuolatinio ir pastovaus karinio autoriteto savo tarpe, kariuomenės vadovybė, t.y., krašto apsaugos ministeris, kariuomenės vadas ir vyriausiojo štabo viršininkas, buvo per daug didelėje politikų priklausomybėje, nes beveik su kiekvienu nauju ministerių kabinetu kariuomenė gaudavo ir naują krašto apsaugos ministerį ir naują kariuomenės vadą arba vyriausiojo štabo viršininką.

Žemesnieji ir vyresnieji vadai bei viršininkai tai matė ir jautė ir nenoromis turėdavo prisitaikinti prie kiekvienos naujos vadovybės ir jai pataikauti. Tuo naudojosi ir politinės partijos, stengdamosi per kiekvieną naują kariuomenės vadovybę turėti savo didesnę ar mažesnę įtaką visoje kariuomenėje.

Gana dideliame skyriuje (28 p.) autorius nagrinėja visų trijų Pabaltijo valstybių karinės santarvės buvusias "galimybes", kur pradžioje cituoja vieno amerik. profesoriaus nuomonę, kad dėl Pabaltijo valstybių nelaimių didelė dalis atsakomybės tenkanti tų valstybių (politiniams) vadams. Esą, istorija jau kelis kartus yra pamokiusi, kad trijų Pabaltijo valstybių, Estijos, Latvijos ir Lietuvos, likimas yra beveik vienodas. 1918 jos gavo savo nepriklausomybę ir taip pat vienu ir tuo pačiu laiku 1940 ta nepriklausomybę

buvo iš jų išrauta. Toliau autorius rašo, kad suomių maršalas Mannerheimas tvirtinęs, jog Pabaltijo karinė sąjunga būtų galėjusi turėti apie 20 divizijų, bet Sovietų Sąjungai buvo labai svarbu palaikyti Pabaltijo valstybių nevieningumą, ypač karinio bendradarbiavimo srityje. Tai matyti ir jų 1940.VI.14 d. ultimatumė, kur rusai kaltino Lietuvą sudariusi karinę sąjungą su Estija, Latvija ir kad toji sąjunga esą buvusi nukreipta prieš Sovietus. J. Dainauskas

— "Sidabrinė diena", A. Kario trijų veiksmų operetė išėjo iš spaudos. Dviejų redakcijų (eiluotą ir proza) veikalą išleido Dainavos ansamblis, kuris tą operetę Chicagoj su pasisekimu statė keletą kartų. Muziką operetei parašė komp. Bronius Budriūnas. Knygoj sudėti eiluotas tekstas ir komedija, kuri tinka ir šiaip vaidinti teatriniame vienete.

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE

(Tąsa iš praeito Nr.)

Stefanija Rūkienė

TURTINGA TREMTINIŲ ŠEIMA

Visi atkreipė dėmesį į vieną tremtinių šeimą, kuri turėjo didelį tvarkingai supakuotą bagažą. Kas jie tokie ir iš kur? Kodėl enkavedistai jiems leido tiek daiktų pasiimti ir tvarkingai susipakuoti, o mums pasirodė tik penkiolika minučių, ir daiktų galėjome pasiimti tik tiek, kiek galėjome pasinešti. Todėl visi pašnibždomis kalbasi ir su pavydu stebi turtinguosius bendrakeleivius. Visi tremtiniai labai jau trūs, nervingi, neturi kito užsiėmimo, kaip tik slankioti iš vieno baržos kampą į kitą ir apkalbėti kitus.

Baržoje atsirado žmonių, kurie gerai pažįsta tą šeimą ir apie juos papasakojo savo kaimynams. Žinia žaibo greitumu aplėkė visą baržą.

Pasirodo, kad tremiama tikra vyriausio Lietuvos enkavedisto, saugumo departamento direktoriaus A. Sniečkaus sesuo su dukra, žentu ir dviem mėnesių anūkele. Vaikas gražiai suvystytas ir įdėtas pagalvėn, kad neperšaltų ir mergytei būtų minkšta miegoti.

Savo seseriai A. Sniečkus padarė paslaugą. Iš anksto jis pranešė, kad ji su žentu bus tremiama Sibiran, liepė pasirodžiusi ir pasiimti daugiau maisto ir šiltesnių drabužių. Jie vežėsi net ir šepetį grindims šluoti, nors savo grindų tremtiniai neturėjo. Koks komunisto brolio gerumėlis.

Jie visi tyliai sėdi krūvelėje, be šypsenos veiduose o ausys gauda kaimynų pastabas, kurios dabar juos liečia. Atrodo, kad jaučiasi lyg kažkuo prasikalę tremtiniais, dėl brolio ir dėdės, nuėjusio Judo keliais. Motina, A. Sniečkaus sesuo, atrodo labai nusiminusi ir pritrunkta. Ji dvigubai kankinasi: dėl nežinomos savo ir dukters šeimos ateities ir dėl išdaviko brolio. Skaudu, kad tikras brolis nepadėjo jiems nelaimėje, bet savo gimines ir visą lietuvių tautą pastūmėjo mirties bedugnėn. Tokio Lietuvos komunistų elgesio jokiais motyvais negalima pateisinti, nors tai būtų priemonės kovai su tariamąja buržuazija, kurios Lietuvoje nebuvo.

Tiesa, gal eiliniai mūsų komunistai ir nežinojo, kad Sovietų Sąjungoje komunistų partijos valymai ir žmonių trėmimai yra dažnas reiškinys. Bet už mūsų tautos naikinimą atsakingi visi Lietuvos komunistai,

nes eiliniai sudarinėjo tremiamųjų sąrašus ir juos išdavinėjo, o snieckai, paleckiai, šumauskai ir gedvilos, tuos sąrašus patvirtino savo parašais ir išdavė savo brolius. Jie viską paruošė ir, žiauriausiomis priemonėmis vykdydami trėmimus, atsiskyrė nuo savo tautos ir tuo pačiu yra atsakingi už jai padarytus genocidinius nusikaltimus. Ateities Lietuvos istorikai suras jiems tinkamus vardus, nes maža pavadinti juos išgamos ir išdavikais.

A. Sniečkaus sesuo apie išsigelbėjimą negalvoja, nes tikrai žino, kad brolis jai nepadės. Ji vengia apie jį kalbėti ir nenori prisipažinti, kad ji yra tikra jo sesuo. Nuolatiniai moterų klausinėjimai ją piauna. O tos nesiliauna ir nuolat jai prikiša:

— Tai brolis, tai širdis, net savo tikrai seseriai išpirkto bilieta į Sibirą.

— Tikrai, jo krūtinėje ne širdis, bet akmuo, jei tos mažytės nepasigailėjo.

Matyti, kad vos tik gimusį piktosios raganos užkerėjo ir lėmė jam maudyti savo žmonių kraujo klauose. Jau geras diegas, kad savo seselės neužstojo.

Atsiranda ir smarkesnių išsireiškimų jo adresu:

— Tokiam gyvatei verta akis išplikyti, kad visą amžėlį tamsybėse klajotų. Tikrai jį nubaus Dievulis ir nutrenks sudundėjęs pirmasis Lietuvos perkūnelis.

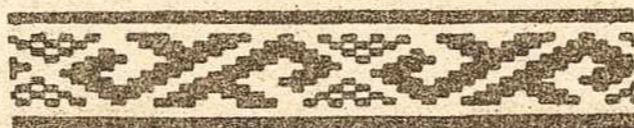
Ir pilasi rūstūs žodžiai ir prakeikimai A. Sniečkaus adresu. Kiekvienas nori išlieti krūtinėje susikauptą skriaudą. Kiti gerai dar nesuvokia, kieno dėka suimti, tačiau visi žino, kad tai komunistų darbas, Kremliaus inspiruotas. Rusų tautos tikslas išnaikinti mažąsias tautas ir jas suliedinti su savaisiais. Tai senas didžiarišių mesianizmas.

A. Sniečkus sutrypė Lietuvą savo purvinomis kojomis, apautomis maskoliškais batais. Jis pardavė svetimiesiems savo tėvynę, išniekino savo tėvų tikyba ir su purvais sumaišė, kas buvo šventa kiekvienam lietuviui. Tai jo padėka motinai už nemiegotas naktis ir už švelnią, kaip Lietuvos laukų vėjelį, jam niūniuotą lopsinę.

Skaudu seseriai klausytis jos broliui siunčiamų prakeikimų. Jis vistiek brolis, gaila ir jo. Ir jos širdyje maišosi užuojauta ir neapykanta broliui išdavikui.

PODGORNO

Priplaukėme Podgorno vietovę. Tai tipiškas Sibiro miestelis ir rajono centras. Namai visi mediniai

ir vienaaukščiai. Daug namų pastatyta iš apvalių rastų. Kai kurie iš lauko pusės aptinkuoti melsvu molu.

Aplinkui, kiek tik akys užmato, taigos ir balos. Visi paupėje sutikti kaimai ir miesteliai užima didesnę plotą, o kaimai dažniausiai turi tik vieną ilgą gatvę, kurią rusai vadina „ulica“.

Čia kurdamies, žmonės atsikovojo iš taigos gabala žemės, iškirto girios milžinus, išrovė kelmus ir tuos lydimus pavertė gyvenvietėmis. Vienos iš jų plėtėsi dygo nauji namukai, augo gyventojų skaičius ir virto miesteliais, o kitos pasiliko tik mažais kaimeliais taigų properšose.

Visi tie miesteliai ir kaimai prisiglaudę upių pakrantėse, nes esant krašte keliu, upėmis galima keliauti ir žiemą ir vasarą. Upės teikia žmonėms ir gyvuliams vandenį ir, būdamos labai žuvingos, duoda alkui malšinti maisto.

Geležinkelių čia visai nėra. Lengvųjų automašinu niekur nematome. Retkarčiais pamatai miestelyje sunkvežimį, tai ir visa Sibiro technika ir mechanika, kuria dažnai perdėtai pasigiriama.

Greitai prisikapstėme ir prieplauką, kurioje mūsų „laivas“ nestojo, ir pamažu stūmėmės toliau. Krantinėje prisirinke daug vietos gyventojų, nes buvo išieginė diena — sekmadienis. Prieplauka čia yra lyg koks vasaros klubas, kur žmonės susirenka pažiopsoti, sutikti ir išleisti praplaukiančių baidokų ir garlaiviuku.

Aikštėje matosi daug jaunimo. Visu garsumu, net užspringdama, draskosi armonika, o jaunimas plėšia vietinę čestušką: „Ty Podgorno, ty Podgorno. široka ty ulica“ — „Tu Podgorno, tu Podgorno, platus kaimas tu“.

Čia ir seniai smalsiai spokso į siaučiantį ir išlinksminusį jaunimą. Dažnas meiliai stebi savus vaikus ir anūkus. Cerkvių nėra, tai kur daugiau eisi.

Pamatyti Sibire žmonės, kurių čia dar labai mažai gyvena, sudaro malonumą. Gaila, kad čia nesustojo mūsų barža, nors vos judėjo slinkdama pro prieplauką, ir neparodė mūsų vietos gyventojams. Tai būtų buvę kalbu, pamačius tremtinius iš Lietuvos. Rusai yra labai pastabūs, ypač kaimiečiai. Jie trumpu laiku moka daug pastebėti, įsimena menkiausias smulkmenas ir moka jas tiksliai dar su pagražinimais ir priedais papasakoti kitiems.

Podgorno vaizdas mums ypatingo įspūdžio nepaliko. Jei plauktume pasidairyti po Sibirą kaip ekskursantai, tai pasišnekėti su vietiniais žmonėmis gal būtų ir malonu. Dabar per sunki našta slegia mūsų pečius, ir širdys spaudžiamos rūpesčiu. Tačiau jei mūsų barža čia būtų stabelėjusi, tai vistiek būtume pasišnekučiavę su šventiškai nusiteikusiai sibirio kaimais.

TU, VIESPATIE, SAU, AŠ – SAU

iš 4 puslapio

Bet argi tai teisinga? Gali žmogus nepriklausyti jokiai religijai, neiti į bažnyčią ir būti tikintis. Geriausias pavyzdys — prezidentas Lincoln. Jis buvo nuoširdžiai tikintis žmogus. Visi jį klausdavo, kodėl jis nepriklausys jokiai bažnyčiai. Lincoln į tai atsakavo, kad jis prisirašysias prie tos bažnyčios su visa savo širdimi ir visa siela, kuri virš savo altoriaus uždės įrašą, kad vienintelė kvalifikacija būti jos nariu yra: "Mylėsi Viešpatį Dievą visa savo širdimi ir visa savo siela, o savo artimą, kaip pats save". Deja, tokios bažnyčios prezidentas Lincoln nerado. Jis pasitenkino Biblija ir dažna malda. Jis nedarė jokio didesnio sprendimo nepasimeldęs. "Žmogus yra aukščiausias, kai jis klūpo", sakydavo prezidentas.

"Aš niekad nepažvelgiu į dangų, nusėtą žvaigždėmis, be jausmo, kad žiūriu į Dievo veidą. Aš galiu įsivaizduoti, kad yra galima žmogui žiūrėti į žemę ir būti ateistu, bet aš negaliu suprasti, kaip jis, žiūrėdamas į dangaus erdves, gali sakyti, kad nėra Dievo", stebėjosi prezidentas Lincoln. Ir jis buvo teisingas. Ne tik "sūnų palaidūnų, atskalūnų, atsalėlių, keistuolių ar karštuolių", aprašytų šiame straipsnyje, bet jokio žmogaus negalima vadinti bedieviu ar netikintčiu, nebent jis pats tokiu pasiskelbia. Bedievi tikra to žodžio prasme, kuris netikėtų Dievo egzistencija, beveik neįmanoma rasti šių dienų pasaulyje. Nebūtų didelės klaidos tvirtinti, kad visi tiki Dievą, bet nedaug yra tokių, kurie Juo tikrai pasitiki.

Prie šių pastarųjų priklauso ne tik pamaldūs, religingi pasauliečiai katalikai, bet net ir kunigai, vienuoliai ir vienuolės. Kad tai yra ne išsigalvojimas, o tiesa, tai nesunku įrodyti. Pakalbėk su kuo tik nori apie ligonį, sergantį vėžiu ar kita nepagydoma liga, ir gausi tokį atsakymą: "Vilties jau nėra. Operuoti per vėlu. Tik stebuklas galėtų jį išgelbėti, bet stebuklą šiais laikais nėra". Ar tai nėra tas pat, ką pasakyti: "Dievas galėtų pagydyti, be Juo nėra ko pasitikėti. neapsimoka Jo ir šauktis".

Kristus pagydė aklius, kurčius, nebylius, luošus, raupsuotus. Prikėlė kelis iš numirusių ir pats prisikėlė. Kodėl Jis toks "bejėgis" šiandien prieš vėžį ar užsikimšusias širdies arterijas, kad net religingiausi pasauliečiai ir dvasiškai nedrįsta prašyti stebuklo?

Ligoninės laukiamajame sėdėjo keli ligoniniai. Iš karto tylūs, paskui pradėjo vienas su kitu kalbėti. "Kas Jums? Jūs dar jauna ir atrodote sveika", kreipėsi sena negrė į savo kaimynę, kai ta nustojo varčiusi žurnalą. "Aš esu sveika, tik negaliu sulenkti kojos. Smarkiai susižeidžiau kelį. Po operacijos koja nė trupučiuo nelinksta. Kaip lazda", parodė moteris į ištiestą koją. "Jūs negalite sulenkti kojos, bet Dievas gali, brangioji. Aš už Jus pasimelsiu. Dievui nieko nėra negalima. Nesirūpinkite. Jūs vaikščiosite taip, kaip su nauja koja", senutė kalbėjo su tokiu įsitikinimu, kad visi laukiantieji sužiuro. Vienas ligonis paprašė ir už jį pasimelsti. Moteris pažadėjo. Ji buvo bap-tistė.

Yra įtikinančių faktų, kad Kristus ir šiandien toks galingas, kaip prieš 2000 metų. Yra daug knygų, kurios tai aprašo, bet jos daugiausia parašytos protestantų. Ar jie labiau pasitiki Dievu? Kas jiems tai padeda? Atsakymas — Biblija. Ypač Naujasis Testamentas. Mes, katalikai, gal jį per daug pamiršome, o daugumas protestantų jį moka beveik atmintinai. II Vatikano susirinkimas liepia ir mums daugiau Šventu Raštu susidomėti ir stengtis labiau jį pažinti.

Niekur Šv. Rašte nėra parašyta, kad reikia prašyti tik dvasinių malonių ir dangaus. Kristus liepia prašyti "kasdieninės duonos" ir užtikrina, kad "ko tik prašysite Tėvą mano vardu, gausite".

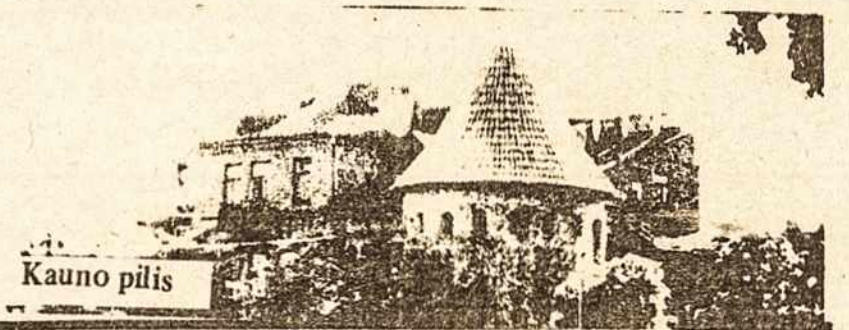
Kas neskaitęs Šv. Rašto, teatreikia dėmesį bent į "Viešpaties maldą", kurią apaštalus išmokė pats Kristus. Pagarbinę Viešpaties vardą, prašome, kad įsiviešpatautų Jo karalystė žemėje, kad Jo valia būtų įvykdyta žemėje, kad duotų mums kasdieninės duonos šiandien, kad nuodėmės būtų atleistos, kaip ir mes atleidžiam savo kaltininkams (be abejo, dabar, šioje žemėje). kad Jis neleistų mūsų gundyti (žinoma, pa-

gundos gali būti tik šioje žemėje). Todėl nežinia, kuo remdamiesi mes jau nuo seno esame įsitikinę ar įtikinami, kad Dievas išklausos tik tada, kai žmogus prašo dvasinių malonių ir sielos išganymo.

Prieš porą mėnesių, kai amerikiečiai suintensyvino puolimą Šiaurės Vietname, vienas katalikų kunigas spaudoje ragino tikinčiuosius išeiti į visuotinį streiką prieš vyriausybę. Paskelbus taiką, tas pats kunigas išreiškė spaudoje nusistebėjimą, kad bažnyčios tuščios, kad žmonės neina Dievui dėkoti už taiką. Kur to kunigo logika? Jis ragino žmones streikuoti, o ne melstis, kad karas greičiau baigtųsi. Vadinasi, ir jis pats netikėjo, kad Dievas gali padėti. Tad ko dabar stebėtis, kad žmonės neina į bažnyčias Dievui dėkoti?

Susidaręs nuomonę, kad žemiškuose reikaluose negali Dievo pagalbos prisiskauti, žmogus kasdieniniame gyvenime ir elgiasi taip, lyg to Dievo visai nebebūtų. Tu, Viešpatie, gyvenk sau danguje, o aš gyvensiu žemėje, kaip man patinka. Padėtis klaidinga ir nekrikščioniška. Yra ženklų, kad ši padėtis pasikeis. Viltis yra šių dienų jaunime. Jis uoliai ieško Kristaus. Ne gyvenančio tik danguje, bet čia, tarp mūsų. Gal but, jaunimas dar klystkeliuose, bet atrodo, kad jis suka teisinga kryptimi

Redakcijos prierasas. Nina Galumėnė jau ne pirmą kartą laimi konkursus. Savo mintimis ji jau ne kartą yra sukėlus ir audrų. Bet sukelti audras kartais gali būti labai naudinga. Tai padeda žmogui susimąstyti, pagalvoti, labiau įsigilinti į aktualius klausimus. Kai kurios ir šio straipsnio mintys yra tokios, kad gali būti kai kurių klaidingai suprastos. Čia nepridedame jokių komentarų, laukiame, kad pasisakytų ir šias mintis panagrinėtų bei pakritikuotų skaitytojai.

Kauno pilis

Vysk. Fulton Shenn
LYTIS IR DIEVO MEILĖ

TIESA IR GYVENIMAS

Viena meilė žiūri savęs, ima. Ji skatina mus valgyti, gerti, dirbti, savo gyvybę palaikyti. Kita meilė — pasiaukojanti: ji nesistengia turėti, o nori kad kitas ją turėtų. Pirmoji geria vandenį, kad pati gyventų, antroji atiduoda jį, kad kitas galėtų gyventi.

Ir viena ir antra meilė yra gera. Jos turi viena kitą pristabdyti. Kas visiškai apleistų pats save, tas ne tik netektų sau pagarbos, bet dar ir susinaikintų, kaip peteliškė liepsnoje. Nei vienas to nenorim. Nenorim ištirpyti savo asmenybės kažkokioje sąmonės neturinioje nirvanoje.

Tačiau būtina yra ir nesavanaudiška meilė. Be jos įsigali savimyla, puikavimasis tuščias įsivaizdavimas bei kūniškumas.

Kitais žodžiais tą įtampą tarp vienos ir kitos meilės galima taip nusakyti: kiekviena širdis junsta, kaip ją traukia romantika ir santuoka, meilikavimas ir susijungimas, vaikymasis ir pagavimas. Jei žemiškoji meilė yra tiksliai ieškojimas - siekimas, tai ji, yra neužbaigta - nepilna. Jei meilė yra tik pasiekimas, tai ji nebeveikli - inertiška. Jei meilė pasitenkina tik turėti, ji savo mylimąjį iščiulpia ir sunaikina;

jei ji pasitenkina tik troškimu, ji yra nenaudinga jėga, sudeginanti pati save, kaip tos išdegančios žvaigždės. Nesugebėjimas tiek ieškoti - siekti, tiek pasitenkinti kitą patenkinti meilės paslaptį, o kartais ir kentėjimų priežastis.

Kai meilė vien tik vaikosi, ji miršta badu. Jei ji tik sotinasi, ji miršta persotinime, nuo „per daug“. Jei meilė negalėtų iškilti aukščiau už žemę, ji būtų tartum laikrodžio švytuoklė be galo siūbuojanti ir tikčiojanti tai vydamas pagauti, tai pagaudama vėl vytis. Tačiau mūsų širdys geidžia kažko daugiau. Mes ilgimės kaip nors išsprukti iš to varginančio nuolatinio vaikymosi ir pagavimo. Savo meile nenorim lenktyniauti su medžiotoju, kurs, vos tik nudėjęs vieną laimikį bėga ieškoti kito.

YRA IŠEITIS

Tas nuolatinis vaikymasis ir gaudymas pasibagia toje amžinoje akimirkoje, kuri darniai sujungia abu — ir ieškojimą ir atradimą — į vieną. Danguje mes pagausim Amžinąją Meilę bet jokios gaudymo begalybės nepakaks pasiekti jos gelmių. Tai yra Meilė kurioje pagaliau galėsi ir save turėti ir save

prarasti viename ir tame pačiame amžiname DABAR Šičia romano ir susituokimo įtampa sutaikoma amžinoje džiaugsmo akimirkoje, kuri galėtų suplėšyti širdį, jei ta Meilė nebūtų gyvybė. Būtų nežmoniška niekuomet netrokšti. Visuomet traukti būtų pragaras. Bet gerti ir trokšti ta pačią amžina dabar akimirka yra didžiausioji Meilės laimė. Šita yra toji Meilė, kurios me čia nepasiekiami jokioje meilėje; tai Grožis šalia kurio visi kiti gražumai yra tik skausmas: kurios neturint, visa kita, ką turim yra tuščia".

Arčiausiai prie tos laimingos Meilės patyrimo galime prieti savo žemiška vaizduote vaizduodamas pačią laimingiausią savo gyvenimo akimirką ir ją suamžindami. Šitokia meilė būtų kaip be žado, neapsakoma: nebūtų galima jokiais žodžiais apsaityti jos ekstazės. Dievo Meilė todėl yra vadinama Šventoji Dvasia, Šventasis Atsikvėpimas — Kas tai tokio gilesnio už visus mūsų žodžius.

Pabaiga kitame numeryje.

MŪSŲ ŽINIOS

AUKSO MEDALIAI ŠV. MYKOLO GIMNAZIJAI

Septintose Olimpiada Infanto-Juvenil de S. Paulo sporto žaidynėse, Zelinos Šv. Mykolo Arkangelo gimnazija surinko visus aukso medalius per varžybų uždarymą Ibirapueros sporto centre, sekmadienį, gegužės 13.

Gimnastikos ir tautinių šokių varžybose dalyvavo trys mokyklos, o žiūrovų pilna krepšinio salė. Penkios teisėjos visos kūno kultūros mokytojos ir profesorės, iš anksto susipažinusios su pristatymais tautiniais šokiais, atidžiai stebėjo varžovus.

Atidarymo eisenoje pasirodžius šv. Mykolo mergaičių gimnastikos ir lietuviškais rūbais apsirengusiai tautinių šokių grupei, visa jų giminių, pažįstamų, mokyklos draugų ir šiaip lietuvių publika sukėlė audringas ovacijas ir jas pakartojo varžybų pabaigoje paskelbus pirmąsias vietas.

Gimnastiką atliko su baltomis lazdelėmis žaliai ir baltai apsirengusios mergaitės, jų tarpe žilvitišė Danutė Silickaitė. Kitos dvi mokyklos pasirodė su dideliais ratais ir sviediniais. Kiekviena dalyvė gavo aukso medalį.

Tautinių šokių pristatyta brazilų, Andų kalnų indėnų ir lietuvių, kurie šoko treči iš eilės. (Šokėjų pavardės paskelbtos praeitos savaitės ML). Ne tik rūbai, bet ir gražiai sušokti Kepurnė, Sūstas, Kubilas, ir Jaunystė šokis nulėmė varžybas. Aukso medalį gavo šv. Mykolo grupė ir jos mokytoja, Regina Bagdžiūtė, kuri per šešias savaites išmokė šokius. Zelinos mokykla surinko 169 taškus, o antroji - 127.

Net seselės pranciškietės šokinėjo kai jų mokyklos jaunimas tapo dėmėsio centru. Šokėjams padėjo ne tik mokyklos parama, mokytojos R. Bagdžiūtės pastangos (ji moko ir Žilviti), bet ir pačių šokėjų užsidegimas. Pusė jų jau šoka Žilvicio ir Nemuno grupėse, dvi jų (S. Bendoraitytė ir J. Nikitin) dalyvavo IV Tautinių šokių šventėje Čika goje 1972 metais, o visi kiti tik dabar pradėjo šokti. Akordeonu lydėjo prityręs Nemuno akordeonistas R. Putvinskis.

Lietuviai džiaugiamės ir didžiujamės.

RŪPINASI STOVYKLAVIETĖ

Jau daug metų São Paulyje kalbamasi apie nuosavą stovyklavietę, jaunimui. Po V PALKongresu susidarė iniciatorių būrelis, kuris apžiūri tinkamas vietas, svarsto reikalavimus, tyrinėja priemones lėšoms sukelti. Vienas iniciatorių yra Jonas Bagdžius. Jis praneša, kad būrelis posėdžiai vyksta pirmadieniais Jaunimo namuose, 21 val.

Šiuo reikalu susidomėję asmenys kviečiami dalyvauti pasitarimuose.

GRĮŽO IŠ VESTUVINĖS KELIONĖS

Jaunavedžiai Bruna Matelionytė ir Luiz Henrique Gouvea Barbaro praeitą ketvirtadienį, gegužės m. 10 dieną. Jie buvo nuskridę į Buenos Aires, pa-

siekė gražiąją vasarvietę Bariloche, kur pamatė sniego, ledo ir „paragavo“ šalčio“.

Grįžo patenkinti, linksmi. Toliau leidžia medaus mėnesį savo apartamente Rua Consolação 1222.

Kitas Onos ir Jurgio Matelionio vaikas, sūnus Juozas jau baigė ekonomijos studijas universitete ir turi gerą tarnybą.

UŽSIMOKĖJO UŽ ML.

Už 1972 m.

Po 25 kr. Antanas Dutkus, Vaclovas Rutkauskas ir Petronėlė Nakvazas (už 1973 m.) Juozas Grigas 25 kr. už 1972 ir 30 kr. už 1973 metus; 70 kr. Ad. Mickevičius (iš Rio), 150 kr. 19° nrio. Garbės leidėja Brazilijos Lietuvių Sąjunga. V isiems nuoširdus lietuviškas ačiū.

RUOŠIAMAS ŽINYNAS

Pabaltiečių parodos (liepos 6-15) proga bus išleistas Brazilijos lietuvių žinynas, su informacijoms lietuviams ir nelietuviams, besidomintiems lietuviškais reikalais (knygos, švietimas, organizacijos, moksliniai šaltiniai ir t.t. Šiame leidinyje bus skyrius, kuriame norima surašyti lietuvių gydytojus, advokatus, prekybininkus, pramonininkus ir kitų profesijų žmones. Parodos komisija kviečia juos pateikti savo pavardes, adresus ir darbo sritis. Taip pat galima įdėti savo firmų skelbimus. Už pavardės įrašymą spausdinimo išlaidoms mokama Cr\$.10. Kreiptis į kun. A. Saulaitį ML redakcijoje iki birželio 10d. Dėl įdėjimo fotografijų atskirai susitarti.

Žinyne taip pat bus visų lietuvių organizacijų aprašymėliai su valdybos antrašu. Kiekviena organizacija prašoma tas žinias ir nuotraukas iki birželio 10 suteikti. Jeigu žinios iki nustatytos dienos nebus suteiktos, žinyne bus įdėtos tos žinios, kurios jau prieinamos.

SUSIRINKO AKADEMIKAI

Lietuvių akademinio sambūrio nariai savo eiliniame posėdyje tarėsi kaip paskleisti portugalų kalba daugiau žinių apie Lietuvą ir lietuvius. Susitarė finansuoti leidinį „Žmogaus teisių pažeidimas Lietuvoje 1972 m.“, versta iš anglų kalbos. Kitiems leidiniams ir straipsniams ruošti pasiskirstyta pareigomis: medžiagos atranka ir redakcija rūpinasi H. Mošinskienė; vertėjų koordinacija A.D. Petraitis, finansais A. Steponaitis.

Sambūris stengsis pasiūsti vieną atstovą į JAV -se ruošiamą II Mokslo ir kūrybos simpoziumą lapkričio 22-25.

Sekantis sambūrio darbo posėdis įvyks pas Gražvydą Bačelį, r. Angélica, 1697 - apto. 122, birželio 15 d. 20 val. Kviečiami dalyvauti visi lietuvių ir lietuvių kilmės asmenys, baigę aukštuosius mokslus.

ATEJO NAUJOS KNYGOS

ML redakcijoje nuolat galima gauti lietuviškų knygų,

CONSELHO PAROQUIAL DE VILA ZELINA

EM VILA PESAMES A ESPOSA, FILHOS, NORA, GENROS E NETOS DO SR.

GERMANO AMARO

FALECIDO NO DIA 7 DE MAIO.

MIRUS A.A.

PETRUI JAKAIČIUI

didžio skausmo valandą reiškia gilią užuojautą jo žmonai, dukteriai, sūnui, žentui ir anūkams; broliams, seseriai ir skausmingai mamytei Jakaitienei bei svainiams.

Vila Zelinos Parapijos Komitetas

MIRĖ DU ILGAAMŽIAI TAUTIEČIAI

Net 104 metų sulaukusi praeitą šeštadienį Tremembé (São Paulo) mirė ELZBIETA DRAUGELYTĖ ZIGMAN TIENĖ. Ji gerai dar girdėjo, kalbėjo, tik paskutiniu laiku, susilaužius koją, nebe galėjo vaikščioti. Buvo kilusi iš Šunskų valsčiaus. Gyvendama Lietuvoje buvo knygnešė. Savo vyro Zigmanto padedama, ji uoliai platino rusų draudžiamas lietuviškas knygas po Marijampolę, Gižus, Vilkaviškį, ir kitur. Jos viena dukterė jau mirusi, o tebegyvena dvi dukterys Konstancija Vidiūnienė ir Anelė Farlow bei sūnus. Ji turėjo 7 anūkus ir 10 proanūkų.

Praeitą sekmadienį, gegužės m. 13 mirė JUOZAS GRIGAS, gyvenęs V ila Anastazijoje. Jis sulaukė virš 75 metų amžiaus ir iki pat gyvos galvos dar vaikščiojo. Palaidotas Lapos kapinėse. Buvo kilęs iš Sapiegiškių kaimo, kūčiūnų valsč., Seinų apskrities. Paliko liūdinčią žmoną, vieną mokslus išėjusį sūnų ir dar gyvą brolių čia, o seserį Lietuvoje.

PAMINĖJO PRŪSUS

Literatūros ratelis gegužės 5 dienos susirinkime iš klausė pranešimo apie lietuvių gimines prūsus ir jų papročius. Po J. Čiuvinco ir A.D. Petraičio pranešimų, J. Valavičienė įvertino V PAL Kongreso nuopelnus, parodyta ir skaidrių. Sekantis vakaras - gegužės 26.

PASIZYMEJO PLAUKIME

Maurytis Bendoraitis, 14m., dalyvavo metinėse tarptautinėse plauktyne per Billings užtvanką - 1.800 metrų. Konkurentų iš viso buvo 750, Maurytis atplaukė 57-tuoju. Jaunučiui sportininkui tai didelis laimėjimas. Sveikiname.

Nijolė Vinkšnaitytė ir Antanas Zalcauskas baland. 29 dieną susilaukė linksnutės dukrelės Kristinos. Sveikiname laiminguosius tėvus ir jų senelius Magdaleną ir Aleks. Vinkšnaičius.

NOSSA LITUANIA
Caixa Postal. 4421
01000 São Paulo. ESP
*
Diretor Responsável
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
Redator Jonas Kidykas

METINĖ PRENUMERATA: 30 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 150 kr.; Paskiro numerio kaina: 60 centavų. Užuojautos ir sveikinimai nuo 10 kr., pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija.

Straipsnių ir korespondencijų redakcija taisy, pertvarko savo nuožniura. Nenaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreikia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis spaudinamas antradieni. Todėl vietinės žinios ir pranešimai 9-10 puslapiams redakcijai įteiktini ne vėliau, kaip iki pirmadienio pietų.